

Kapitalförvaltning för hållbart värdeskapande

Juni 2024

skandia :

Innehållsförteckning

1. Hållbart sparande i korthet	3
2. Så här jobbar vår kapitalförvaltning	4
3. Ett unikt uppdrag med möjligheter att investera hållbart	5
4. Med avstamp i globala mål	6
5. Ansvarsfulla investeringar är basen i vår egen förvaltning	8
6. Hållbart värdeskapande i Skandia Liv	13
7. Vårt fondbolag utvecklar sitt erbjudande	24
8. Kvalitetsgranskat fondutbud i Skandia Link	27
9. Påverkan är en viktig strategi i vårt arbete	30
10. Med klimatet och naturkapitalet i fokus	34
11. Våra ESG-resurser	42
12. Samarbeten för ansvarsfull kapitalförvaltning och hållbara investeringar	43
13. Skandia – det ledande pensionsbolaget som tar ansvar	44

1. Hållbart sparande i korthet

Hållbara obligationer

39 miljarder kronor

Skandia Liv och Skandia Fonder fortsätter att öka investeringar i obligationer som på olika sätt bidrar till en hållbar utveckling.

Påverkansaktiviteter

ca **600** bolag

Tillsammans med våra samarbetspartners genomförde vi under 2023, påverkansaktiviteter på runt 600 bolag, varav cirka 60 procent i miljö- och klimatfrågor.

Ideella fonder

670 miljoner kronor

Våra sparare i ideella fonder har genom åren bidragit med drygt 670 miljoner kronor till Världsnaturfonden, Cancerfonden och vår egen stiftelse Idéer för livet.

Fonder med hållbarhetsfokus

39 fonder

Sedan 2019 har vi ökat utbudet av antalet fonder med hållbarhetsfokus i Skandia Link från 9 till 31 fonder.

Gröna investeringar

10% av Skandia Liv

Vid årsskiftet var 59 miljarder – ca 10 procent av kapitalet i Skandia Liv – placerade i det vi klassar som gröna investeringar, främst inom obligationer, fastigheter och infrastruktur.

2. Så här jobbar vår kapitalförvaltning

Vi har tagit ansvar för våra kunders sparkapital i mer än 150 år. Vi har drygt 800 miljarder kronor under förvaltning, till största delen i traditionell förvaltning men även i ett brett fonderbjudande.

Vår kapitalförvaltning har tre förvaltningsuppdrag:

- Traditionell förvaltning (Skandia Liv)
- Förvaltning av våra egna fonder
- Kvalitetsgranskning och urval av vårt fondutbud

AVKASTNING OCH HÅLLBART VÄRDESKAPANDE

Vår utgångspunkt är en ansvarsfull kapitalförvaltning för att skapa god avkastning och bidra till ett hållbart värdeskapande för våra ägare och kunder. Till exempel stödjer vi FN:s Global Compact och vi har signerat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investments, UN PRI). Vi granskar hur företag och fonder beaktar hållbarhetsfaktorer och hanterar hållbarhetsrisker i sin verksamhet och i sina investeringar. Sådana faktorer och risker kan vara klimat, miljö, mänskliga rättigheter, arbetstagarens rättigheter och praxis om god bolagsstyrning inklusive motverkande av korruption.

Signatory of:

INTERN ANALYSMODELL VÄGLEDER OSS

Vi har etablerade processer och verktyg för att integrera hållbarhetsarbetet på ett ändamålsenligt sätt i alla delar av vår kapitalförvaltning. Vår *policy om ansvarsfulla investeringar* beslutas årligen av styrelsen och den är utgångspunkten för vår syn på hållbarhet utifrån olika perspektiv i våra ägar- och förvaltarvalsprocesser.

Strategiska frågor i arbetet hanteras i Skandias ESG-forum bestående av ledande befattningshavare inom Skandias kapitalförvaltning, Skandias hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhets-specialister. Våra specialister har lång erfarenhet av att arbeta med analys och ägarstyrning med ett hållbarhetsperspektiv. I deras uppdrag ligger att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter. I den egna aktie- och ränteförvaltningen används en internt utvecklad analysmodell som, utifrån ett hållbarhetsperspektiv, tar utgångspunkt i *vad* bolag producerar och *hur* de bedriver sin verksamhet. Denna analysmodell vägleder oss i investeringsbesluten och liknande modeller finns även framtagna för övriga tillgångsslag.

Mer information om vårt arbete finns på *vår hemsida* samt i *Skandias års- och hållbarhetsredovisning*. ●

3. Ett unikt uppdrag med möjligheter att investera hållbart

Skandia arbetar varje dag för trygga pensioner och med en placeringshorisont på upp till 40 år. Vi ska maximera värdet för ägarna, de vill säga kunderna, genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande samt vara ett föredöme inom hållbarhet. Ett unikt uppdrag som kräver både mod och ödmjukhet.

Långsiktigheten gör att om hållbarhetsfrågorna blir systemkritiska kan de påverka förutsättningarna att uppfylla våra garantiåtaganden. Vi behöver exempelvis tänka på hur vi skyddar värdet på pensionskapitalet i en miljö av klimatförändringar och klimatomställning. Det innebär att vi valt bort investeringar som vi bedömer har passerat bäst-före-datum, som kolbolag, att Skandia Fastigheter arbetar för att minimera kostsamma fysiska klimatrisker, men också genom att vi diversifierar portföljen mellan tillgångsslag, länder och sektorer. Samtidigt, med långsiktighet skapas unika förutsättningar för investeringar som tillför nytt kapital när olika verksamheter behöver ställa om.

Cirka 85 procent av världens energibehov täcks av fossila energikällor och mycket pekar på att världen kommer att skjuta en bra bit över 1.5-gradersmålet. Samtidigt är varje tiondels grad av ytterligare temperaturhöjning av stor betydelse för hur världen ser ut om 25 år och bortom. Att ha Paris-avtalets mål om netto noll koldioxidutsläpp 2050 som ledstjärna är därför det mest ansvarsfulla även framåt. Alla sektorer har sina olika roller att spela i den jätteutmaningen. Skandia och hundratals andra investerare världen över krok ar i det arbetet, men kan självklart inte själva lösa det som åligger politiker, lagstiftare och näringsliv.

Klimatmötet COP28 i Dubai 2023 var i vissa avseenden en besvikelse, men angav samtidigt en ganska tydlig global kompassriktning. Vi behöver röra oss bort från användning av fossila bränslen och tredubbla investeringarna i förnybar energi till 2030. Det gav oss stöd att fortsätta implementera och utveckla Skandias klimatfärdplan: Att minska fossil exponering i portföljen, att öka de gröna investeringarna och att påverka företag med stora utsläpp att sätta ambitiösa utsläppsmål.

Samtidigt som vi helt avstår från att tillföra nytt kapital till fossil verksamhet kan vi styra nya pengar till exempelvis gröna och sociala obligationer, till infrastruktur för förnybar energi och till kredit-

investeringar som bidrar till att stänga de stora investeringsgapen som finns i utvecklingsländer. Särskilt stolt är jag över de fall där vi varit med i banbrytande investeringslösningar både på hemmaplan och utomlands. Nytänkande, riskdelning och samverkan är avgörande faktorer för att skala upp privat kapital inom till exempel förebyggande hälsa, klimatomställning och fattigdomsbekämpning.

Som aktieägare, obligationsinvestorare och långgivare har vi också olika möjligheter att påverka styrning och utveckling i företag. Formerna för det arbetet kan se olika ut, men vår ambition är att vara aktiva inom de områden där vi kan göra konkret skillnad. I de flesta fall väljer vi att bedriva påverkansarbetet i samverkan med andra ägare i Sverige och internationellt.

Slutligen har Skandia, som alla andra företag, möjlighet att påverka politiker och opinion inom olika frågor där vi har insikter och kompetens. Det tog vi fasta på i början av 2024 när vi bjöd in till seminarium kring vår rapport om att riva investeringshindren för gröna investeringar i Sverige. På den svenska pensionsmarknader finns hundratals investeringsvilliga miljarder när det kommer till att möta våra gemensamma hållbarhetsutmaningar. Nu gäller det att få de rätta förutsättningarna på plats för oss som har möjligheten. ●

Per Lindgren

Per Lindgren
Chef Skandias Kapitalförvaltning, juni 2024

4. Med avstamp i globala mål

Ett hållbart sparande innebär att vi agerar ansvarsfullt och gör investeringar och fondurval som får våra kunders sparpengar att växa. Samtidigt kan pengarna bidra till en mer hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål och klimatmålen i Parisavtalet.

Vi har ett långsiktigt förvaltningsuppdrag och vår ambition är att vara ett föredöme inom hållbarhet. Vi vet att våra kunder tycker att hållbarhet är viktigt i deras investeringar och att de gärna följer med oss på resan. Det mandatet, tillsammans med vår förvaltningsmodell, ger oss möjligheter att göra investeringar i verksamheter som bidrar till lösningar på samhällsutmaningar och klimatproblem. På så sätt kan våra kunder genom sitt sparande bidra till en hållbar utveckling samtidigt som de får en god riskjusterad avkastning. Vår övertygelse är att långsiktigt sparkapital har en viktig roll i omställningen och behövs för att lösa de stora samhällsutmaningar som vi har framför oss, såväl på hemmaplan som ute i världen.

Omställningen till en hållbar värld behöver ske under ordnade former och med stöd av teknikutveckling, nya systemlösningar och stora investeringar. Det gäller inte minst om vi ska kunna bromsa klimatförändringarna. Ingen lösning är universell och alla steg kommer inte att tas samtidigt i alla branscher och länder. Huvudriktningen är dock tydlig och som en följd väljer vi att successivt minska och röra oss bort från nya investeringar i fossila bränslen. Vi söker samtidigt möjligheter att styra nytt kapital till klimatlösningar och andra gröna investeringar. Som ägare påverkar vi bolag att sätta mål om minskade klimatutsläpp, som är linjerade med Parisavtalets scenarier. Läs mer om vår klimatfärdplan i kapitel 10.

Vi har utvecklat en metod (hållbarhetspyramiden, se nästa sida) för att förenkla och ge en bild av hur de investeringar vi gör är fördelade utifrån olika hållbarhetsnivåer. Med avstamp i *ansvarsfulla investeringar* rör vi oss kontinuerligt mot fler aktiva val och strategier som främjar hållbarhet: *hållbara investeringar* och *lösningsinvesteringar*. Bilden är inte statisk utan kommer att förändras med investeringsstrategier och marknadsutveckling.

HUR INVESTERINGAR PÅVERKAR

Våra investeringar görs i stor utsträckning i marknadsnoterade instrument såsom aktier via börshandelsplatser och obligationer på andrahandsmarknaden där instrumenten ständigt byter ägare. Inget nytt kapital tillförs. En del av våra investeringar innebär istället ny finansiering av

verksamheter via riskkapital, nyemissioner av aktier eller obligationer, via krediter eller genom annan finansiering som ofta syftar till en specifik användning. Olika tillgångsslag kan därmed i olika grad påverka hållbarhetsfaktorer, både positivt och negativt. Påverkan via en aktieinvestering är oftast indirekt, genom exempelvis ett börsnoterat företags avtryck i omvärlden. Kapital som tillförs vid en nyemission eller en obligationsinvestering har en mer direkt påverkan, i synnerhet om det används till olika aktiviteter som i sin tur påverkar omvärlden. Finansiering som är öronmärkt för ett hållbarhetsrelaterat investeringsprojekt kan ge en positiv effekt. På motsvarande sätt kan negativa effekter uppstå om nytt kapital tillförs för att utveckla till exempel en miljöbelastande verksamhet. Av det skälet har Skandia Liv sedan flera år investeringsstopp när det gäller finansiering av fossil verksamhet på så kallade primärmarknader. Där kan vi göra störst skillnad.

HÅLLBARHETSPYRAMIDEN

Ansvarsfulla investeringar

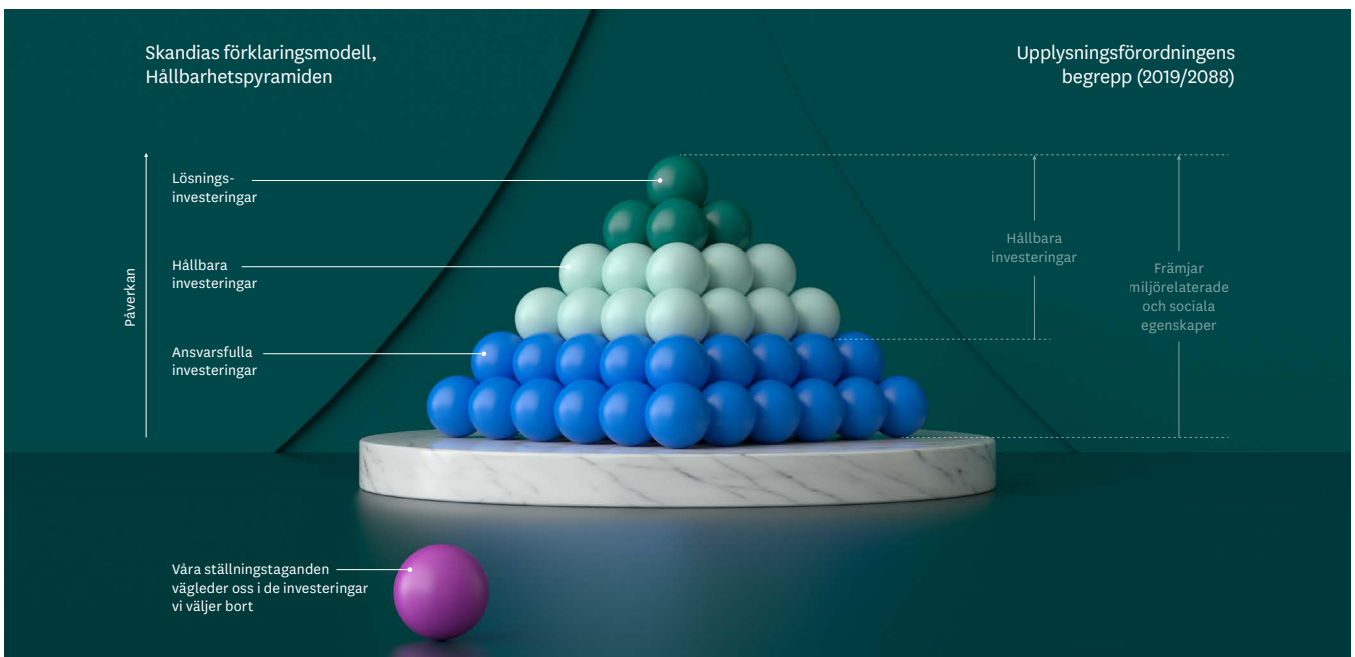
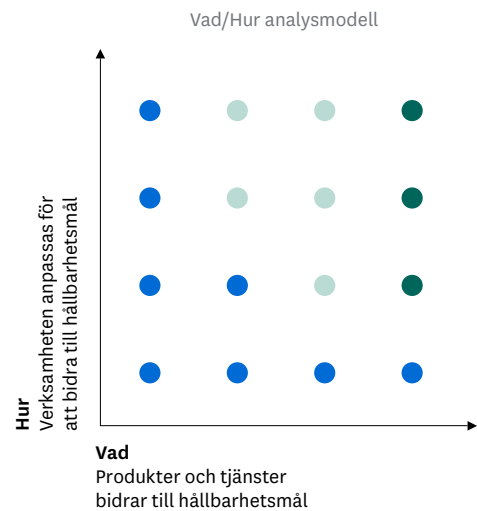
I basen av hållbarhetspyramiden ligger våra generella principer och processer för ansvarsfulla investeringar, som bottnar i internationellt vedertagna normer och riktlinjer, som FN:s Global Compact. Vi väljer bort investeringar i vissa branscher, bolag, länder och tillgångsslag och vi agerar som ägare för att bidra till en positiv förflyttning i bolag som uppvisar brister i sitt ansvar. Vi arbetar hela tiden för att minimera investeringar i bolag som avviker från våra ställningstaganden och vi är transparenta med den mindre exponering som kan uppstå via indirekt ägande i externa fonder eller indexderivat. Detta är en självklar utgångspunkt för att med trovärdighet bygga vidare mot mer hållbarhetsfokuserade och lösningsorienterade strategier.

Hållbara investeringar

Utöver att uppfylla våra grundkrav gör vi investeringar som vi bedömer till viss del bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål eller Parisavtalet. Det blir tydligt när vi systematiskt integrerar miljö-, sociala och bolagsstyrningsaspekter (ESG) i analys och investeringsbeslut. Vi utvecklar successivt lämpliga ansatser för de olika tillgångsslagen i portföljen. Vår gemensamma utgångspunkt är en avvägning mellan vad ett bolag har för produkter och tjänster samt hur de bedriver sin verksamhet för att hantera hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter, vår analysmodell för Vad/Hur. Vad/Hur-modellen kalibreras i takt med att vi utvecklar våra hållbarhetskrav och -analyser, samt för att spegla kraven på en hållbar investering enligt EUs Upplysningsförordnings definitioner och begrepp (SFDR 2019/2088). I valet av externa förvaltare, både för investeringar i Skandia Liv och i externt fondutbud, söker vi så långt det är möjligt efter alternativ med en uttalad hållbarhetsprofil, vid sidan av goda avkastningsmöjligheter.

Lösningssinvesteringar

En delmängd av våra hållbara investeringar har en inriktning som i stor utsträckning syftar till att vara lösningar på de globala målen för en hållbar utveckling eller målen i Parisavtalet. Dessa investeringar ger både en finansiell avkastning och bidrar konkret till positiva sociala eller miljömässiga effekter. Lösningssinvesteringar utgör en mindre men växande andel i vår portfölj. Vår ambition är att andelen ska växa i takt med att nya investeringsmöjligheter skapas på marknaden, men också som ett resultat av våra uttalade hållbarhetsstrategier och aktiva investeringsbeslut i det dagliga arbetet. Som investerare har vi möjlighet att vara en positiv kraft för att göra de förflyttningar som krävs för en mer hållbar utveckling. Vår syn är att hållbarhetsmålen utgör en viktig helhet och vi gör därför inte prioriteringar mellan dem. Istället gör vi de investeringar där vi ser att vårt kapital kan göra skillnad. ●

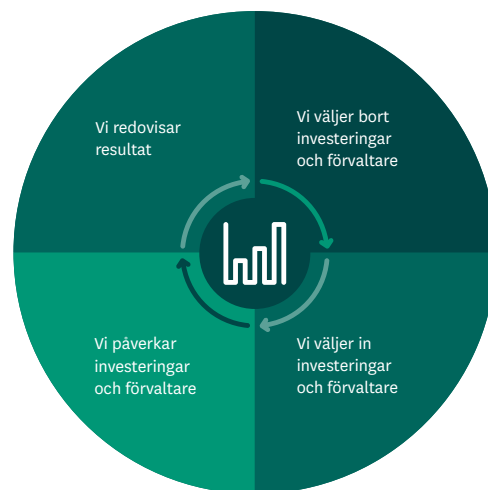

5. Ansvarsfulla investeringar är basen i vår egen förvaltning

Den som ger Skandia förtroendet att förvalta sina pengar ska också veta att vi löpande tar ställning i frågor som rör hållbarhetsrisker och negativ påverkan på miljö, människa och samhälle, och agerar utifrån det.

Skandias *Policy om ansvarsfulla investeringar* ligger till grund för hur vi analyserar, värderar och hanterar hållbarhetsrisker i investeringar samt investeringarnas potentiellt negativa konsekvenser för olika hållbarhetsfaktorer. I Skandias ställningstaganden vidareutvecklar vi vår syn, våra förväntningar på bolag, samt våra egna åtaganden, både på övergripande nivå och i olika sakfrågor. Policyn och ställningstagandena skapar tillsammans ett ramverk som beskriver vår uppfattning om vad som kännetecknar ett ansvarsfullt företagande. Ställningstagandena är koncerngemensamma och gäller för investeringar som görs av Skandias livbolag, fondbolag och helägda dotterbolag i Sverige.

Som investerare i noterade och onoterade tillgångar har vi tre huvudsakliga vägar att arbeta med ansvarsfulla investeringar. Ställningstagandena är vägledande i vårt arbete med att välja bort, välja in och påverka bolag i investeringsprocessen.

VÅRA STÄLLNINGSTAGANDEN

Våra ställningstaganden grundar sig i internationella normer såsom FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen om miljö och utveckling samt FN:s konvention mot korruption. Dessa återspeglas i FN:s Global Compact samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, vilka vi förväntar oss att de bolag som vi investerar i eftersträvar att följa i hela sin verksamhet.

I formuleringen av våra ställningstaganden söker vi även fördjupad kunskap genom omvärldsanalys, inklusive att ta del av Skandias kunders och andra intressenters synpunkter, samt dialog med sakkunniga i relevanta fall. Under 2023 har vi bland annat fört en närmre dialog med Transparency International Sverige angående korruption samt ChemSec som arbetar med kemikaliefrågor. Ofta sker dialogen i samverkansform där olika aktörer samlas kring ett gemensamt åtagande, ett sådant exempel är Finance Sector Deforestation Action (FSDA) där investerare tillsammans med organisationer och sakkunniga jobbar tillsammans för att nå resultat.

Samtliga ställningstaganden rör områden som, med utgångspunkt i internationella normer och vår omvärldsanalys, kan ha en väsentlig negativ påverkan på människa miljö och samhälle, om de inte hanteras ansvarsfullt. Våra avvägningar och beslut baseras på bästa tillgängliga information, men med de begränsningar som det innebär. Företagens öppenhet och transparens, samt vår tillgång till annan tillförlitlig information är avgörande för att bedöma om företag lever upp till våra förväntningar.

Genom att vara öppna med våra ställningstaganden blir vårt förhållningssätt tydligt för såväl kunder och ägare som för bolagen vi investerar i. Nya ställningstaganden utvecklas löpande och befintliga revideras årligen.

EU har tagit fram ett antal indikatorer för hur marknadens aktörer på ett tillgängligt och samlat sätt ska informera om bland annat negativa konsekvenser på hållbarhetsfaktorer till följd av sina investeringar. Flera av dessa indikatorer överlappar eller är nära kopplade till våra ställningstaganden. Utfallet av indikatorerna publiceras på skandia.se/hallbarhet.

Ta del av Skandias syn på väsentliga ESG-frågor i *Våra ställningstaganden*.

Vad vi väljer bort

Utifrån våra ställningstaganden och kriterier väljer vi bort de investeringar som inte lever upp till våra förväntningar. Våra ställningstaganden finns kort sammanfattade nedan. För Skandias egna fonder med hållbarhetsfokus finns ytterligare kriterier.

Tobak

Med anledning av de negativa hälsoeffekterna som är relaterade till tobak väljer vi bort bolag som producerar tobak. Skandia är en av de grundande medlemmarna till internationella Tobacco-Free Finance Pledge.

Kryptovalutor

På grund av hög hållbarhetsrisk exkluderas vissa bolag med verksamhet inom kryptovaluta.

Statsobligationer

Vi vill att de länder vi investerar i via statsobligationer bidrar till en hållbar utveckling. Vi investerar inte i statsobligationer utfärdade av stater som inte ansluter sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruptionen är utbredd på en central nivå.

I Skandia Liv och i Skandias egna fonder är 100 procent av statsobligationerna svenska statspapper.

Cannabis

Vi väljer bort bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller distribution av cannabis för rekreativ användning. Vi har en restriktiv hållning till bolag involverade i cannabis för medicinskt bruk. Vårt ställningstagande grundar sig i att cannabisanvändning riskerar att leda till missbruk eller beroende med negativa hälsoeffekter som följd.

Fossila bränslen

Vi minskar successivt våra placeringsportföljers exponering mot den fossila energisektorn. Vi väljer då bort investeringar i bolag som vi bedömer har betydande utmaningar att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalets mål:

- Bolag som utvinner termiskt kol (om mer än 5 procent av omsättningen).
- Renodlade och/eller dominerande aktörer inom utvinning av oljesand och/eller utvinning i ekologiskt känsliga områden.
- Kraftproducenter med hög andel kol. (om mer än 25 procent av omsättningen)
- Energibolag som motverkar Parisavtalet via omfattande lobbying.
- Vi gör inga nya fossila investeringar på primärmarknaden, det vill säga, vi tillför inte något nytt kapital till den fossila sektorn.

Kontroversiella vapen

Vi väljer bort bolag som utvecklar, producerar, underhåller eller distribuerar komponenter eller system specifikt utvecklade för kärnvapen, klustervapen, landminor, kemiska eller biologiska vapen, i enlighet med respektive FN-konvention för dessa produktgrupper.

Normbrott

Vi väljer bort bolag som bryter mot internationella normer, exempelvis UN Global Compact, utan att visa förändringsvilja.

SAMMANFATTNING

I Skandia Livs direktägda investeringar och i Skandias egna fonder förekommer ingen exponering mot bolag eller stater på vår exkluderingslista. I de externa fonder vi investerar i kan det förekomma en minimal exponering, oftast på grund av att förvaltaren använder andra informationskällor eller gör en något annorlunda tolkning rörande ett enskilt bolags verksamhet.

För en effektiv förvaltning av pensionsportföljen används så kallade indexderivat, som ger en bred exponering mot en viss marknad. Dessa finansiella

instrument utgör en marginell andel av portföljen, men är viktiga verktyg för att exempelvis hantera kapitalflöden och likviditet. Vår ambition är att så långt det är möjligt använda indexderivat som speglar våra ställningstaganden och vår exkluderingslista. Dessa uppfyller dock inte alltid våra finansiella krav, varför en viss indirekt exponering mot bolag på vår exkluderingslista kan uppstå.

Totalt summerar exponeringen mot exkluderade bolag via externa fonder och indexderivat till <0,01 procent av livportföljen.

Exkluderingslista Skandias fondbolag och livbolag

	2023	2022	2021
Antal exkluderade bolag totalt	138	139	156
Miljö	5	5	8
Mänskliga rättigheter	12	14	14
Kontroversiella vapen	29	32	31
Tobak	22	22	23
Kol	65	61	74
Cannabis	4	5	6
<i>Klimatfärdplan, bortvalda bolag</i>	<i>27</i>	<i>27</i>	<i>26</i>

6. Hållbart värdeskapande i Skandia Liv

Skandia Liv (traditionell förvaltning) har ett långsiktigt uppdrag. Vår förvaltning arbetar aktivt för att erbjuda kunderna ett hållbart värdeskapande med en god avkastning. Samtidigt vässar vi portföljens miljörelaterade och sociala hållbarhetsegenskaper och främjar praxis för god bolagsstyrning.

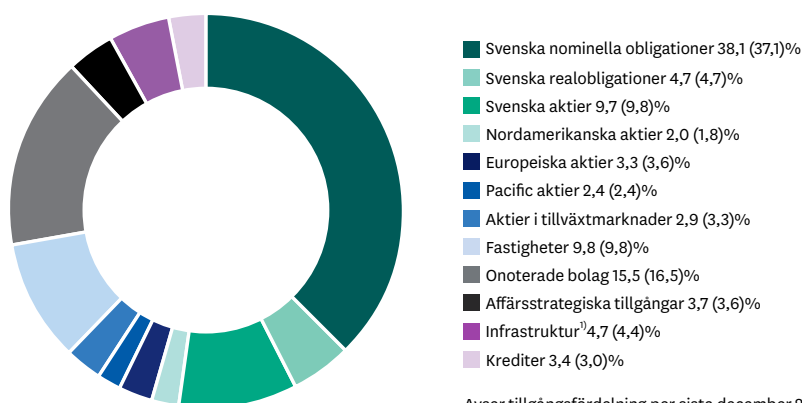
EN ANSVARSFULL ALLVÄDERSPORTFÖLJ SOM BIDRAR I KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Skandia Liv är ett sparande med försäkring som garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning där vi placerar kapitalet åt kunden. Investeringsportföljen byggs därmed för att skapa avkastning och god riskspridning som kan stå emot perioder av turbulens på finansmarknaderna. Skandia Liv innehåller en mängd olika byggstenar sett till tillgångsslag. Inom varje tillgångsslag finns möjligheter att hitta hållbara alternativ. Långsiktighet och investeringar som medför nytt kapital till verksamheter möjliggör för

oss att göra investeringar som är särskilt intressanta utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vi beaktar hur investeringarna påverkas av eller påverkar människor och miljö i sin omvärld.

En viktig utgångspunkt i förvaltningen är vårt arbete för ansvarsfulla investeringar. Därutöver söker vi aktivt efter investeringsmöjligheter som främjar positiva hållbarhetsegenskaper och i vissa fall har en mätbar positiv effekt. I Skandia Liv har vi även en tydlig plan för att väsentligt och stegvis minska vår exponering mot fossila bränslen och öka investeringar som bidrar positivt i klimatomställningen, läs mer om klimatfärdplanen i *kapitel 10*.

Tillgångsfördelning
(2023-12-31)

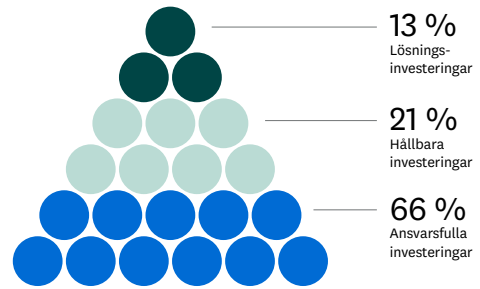

Avser tillgångsfördelning per sista december 2023. Siffror inom parentes avser 2022.

¹⁾ I tillgångsslaget infrastruktur inkluderas marknadsvärdet för samhällsfastigheter.

Vid årsskiftet 2023/24 utgjorde det som vi klassar som enbart Ansvarsfulla investeringar cirka 66 procent av portföljen, medan resterande 34 procent även uppfyllde våra kriterier för nivån Hållbara investeringar. En delmängd av de Hållbara investeringarna uppfyllde dessutom våra kriterier för att klassas som Lösningssinvesteringar (cirka 13 procent av hela portföljen).

Livportföljens totala fördelning i hållbarhetspyramiden (2023-12-31)

HÅLLBARA INVESTERINGAR OMFATTAR:

Aktier (noterade och onoterade) samt räntebärande instrument i bolag

- med produkter och/eller tjänster som till viss del bidrar med lösningar på miljömässiga eller sociala behov, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vattenhushållning, hållbart jord- och skogsbruk, hälsa, utbildning och minskad fattigdom; och/eller
- som arbetar systematiskt och målstyrt med väsentliga hållbarhetsfrågor inom ramen för sin egen verksamhet och därigenom uppnår minskad klimatpåverkan, en effektiv användning av resurser och förbättrade villkor för anställda, leverantörer och lokalsamhällen; och/eller
- i sektorer som traditionellt har haft en betydande miljö- och klimatpåverkan, men som ställer om sin verksamhet och kan visa på tydliga och positiva resultat till följd av denna omställning.

Infrastrukturprojekt som bidrar till en hållbar omställning i samhället.

Direktägda fastigheter certifierade enligt etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM), samt fastigheter med hög energiklass.

LÖSNINGSSINVESTERINGARNA OMFATTAR:

Gröna och sociala obligationer vars syfte är att finansiera miljömässig och social utveckling i bolags eller andra organisationers verksamhet.

Obligationer utgivna av utvecklingsbanker i syfte att förbättra sociala livsvillkor och miljö i utvecklingsländer.

Aktier (noterade och onoterade) samt räntebärande instrument i bolag med produkter och/eller tjänster vars syfte är att bidra med lösningar på miljömässiga eller sociala behov, såsom minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden, vattenhushållning, hållbart jord- och skogsbruk, hälsa, utbildning och minskad fattigdom.

Infrastrukturprojekt som tydligt bidrar till lösningar på samhällsutmaningar, med tonvikt på förnybar energi.

Direktägda fastigheter certifierade enligt de högsta nivåerna inom etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM).

Vad har pensionspengar med hållbarhet i Sverige att göra?

Skandia Livs kunder är genom sitt pensionsparande med och finansierar viktiga satsningar i Sverige inom klimat, miljö och hälsa. Vi vill gärna investera mer i samhällsnyttig infrastruktur och hälsovård i Sverige och arbetar aktivt för att skapa fler möjligheter på hemmaplan.

Gröna obligationer och lån

Borås kommun – Klimat- & miljösatningar
Göteborgs stad – Klimat- & miljösatningar
Helsingborgs kommun – Klimatsatningar & miljösatningar
Trelleborgs kommun – Klimat- & miljösatningar
Region Skåne – Klimat- & miljösatningar
Lidingö kommun – Vattenrening
Nacka kommun – Klimat- & miljösatningar
Region Stockholm – Klimat- & miljösatningar
Norrköpings kommun – Klimat- & miljösatningar

Klimat effektiva fastigheter

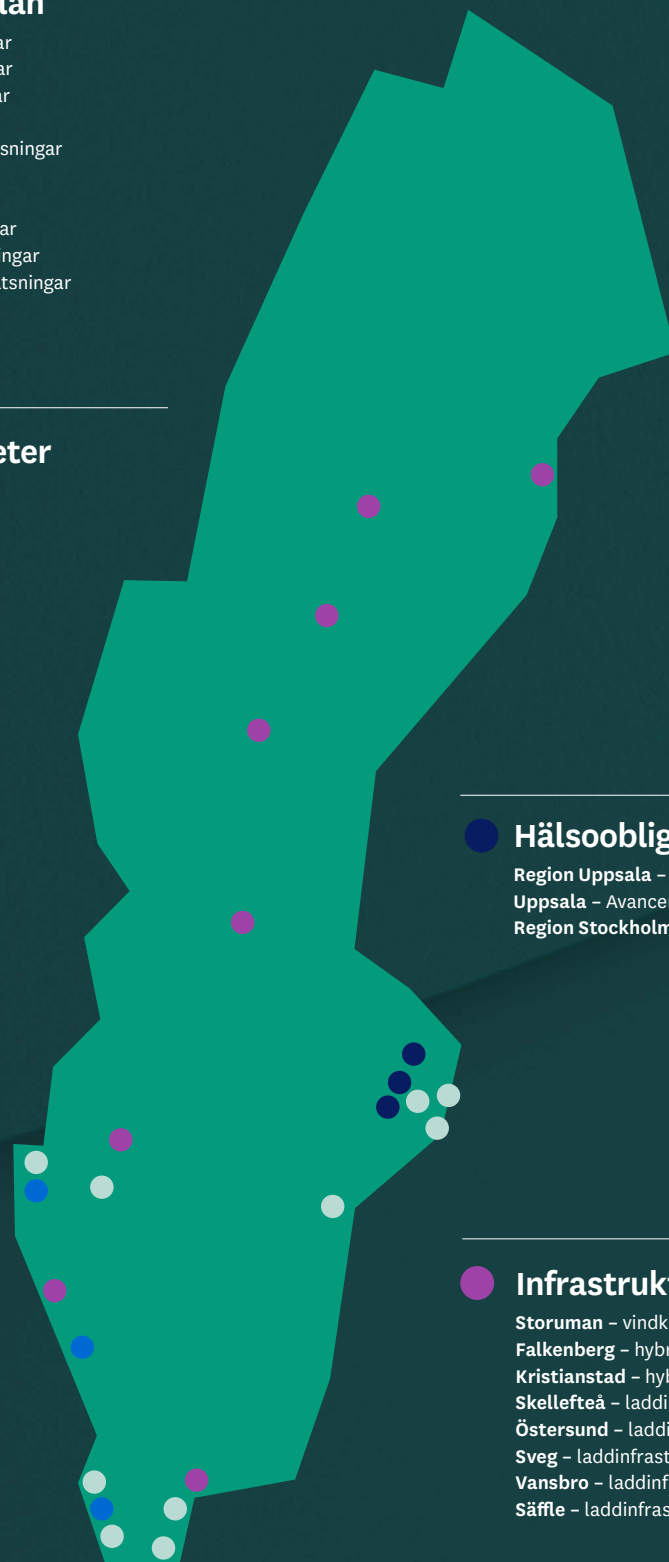
Göteborgs stad – Frölunda torg
Malmö – Kvarteret Masthusen
Helsingborg – Väla köpcentrum

Hälsoobligationer och lån

Region Uppsala – Blodtrycksförebyggande insatser
Uppsala – Avancerad strålbehandling Skandionkliniken
Region Stockholm – Diabetesförebyggande insatser

Infrastruktur och onoterade bolag

Storuman – vindkraft
Falkenberg – hybridpark vind/batteri
Kristianstad – hybridpark vind/batteri
Skellefteå – laddinfrastruktur
Östersund – laddinfrastruktur
Sveg – laddinfrastruktur
Vansbro – laddinfrastruktur
Säffle – laddinfrastruktur

RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Obligationer och krediter är ofta en långsiktig investering där avkastning uppstår genom räntebetalningar. Syftet kan vara generell finansiering av ett bolags verksamhet, eller riktat till ett särskilt ändamål.

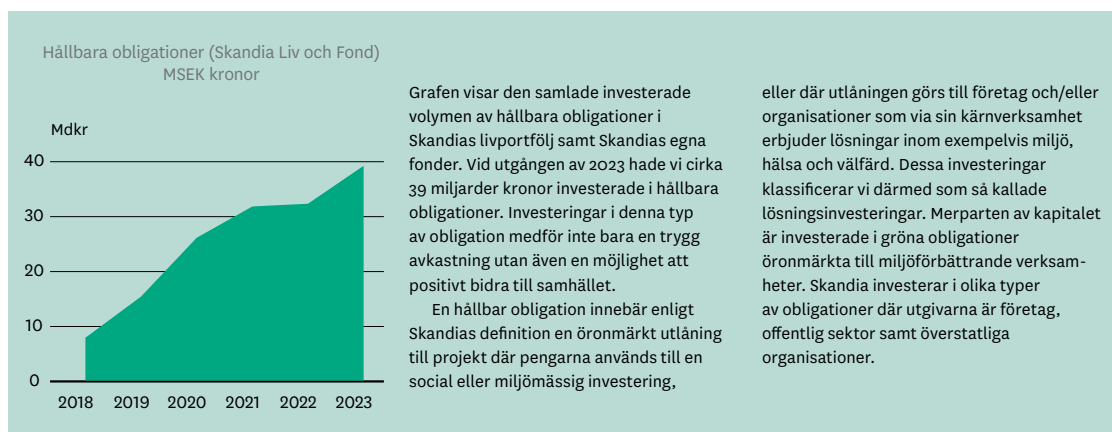
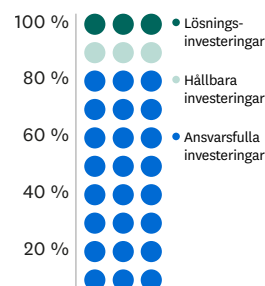
Merparten av våra ränteplaceringar ligger i trygga svenska statsobligationer, bostadsobligationer och obligationer från kommuner och regioner. I vår hållbarhetspyramid klassar vi dessa som ansvarsfulla då finansieringen sker utan ett utpekad miljömässigt eller socialt ändamål.

Marknaden för ränteplaceringar har samtidigt stor potential att bidra till en hållbar utveckling i företag, kommuner och via överstatliga organisationer. Finanssektorn har under de senaste åren utvecklat obligationer och krediter som ska finansiera öronmärkta investeringar som bidrar till en hållbar utveckling. Skandia ökar successivt sina investeringar i tredjepartsklassade gröna eller sociala obligationer, men också i andra obligationer utgivna av aktörer med tydlig inriktning mot miljömässig och

social hållbarhet. Långsiktigheten i investeringarna och möjligheten att rikta investeringen gör obligationer och krediter till ett viktigt verktyg för att investera hållbart och tillför helt nytt kapital som bidrar till lösningar. Skandia var tidigt med som ankarinvesterare i den första gröna obligationen på marknaden tillsammans med Världsbanken 2008. Sedan dess har vi varit delaktiga i obligationsfinansiering inom många olika områden som effektivare cancervård, renare hav, fattigdomsbekämpning, och förnybar energi.

Räntebärande värdepapper

Främst svenska statsobligationer, bostadsobligationer och obligationer från kommuner och regioner (ansvarsfulla investeringar). En mindre, men växande, andel är gröna och sociala obligationer, samt obligationer från utvecklingsbanker i Afrika, Asien och Latinamerika (lösningssinvesteringar). Hållbara investeringar utgörs bland annat av hållbarhetslänkade obligationer och lån.

Några av våra hållbara obligationsinvesteringar 2023/24

Fokus för investeringen	Emittent	Belopp MSEK	Typ
Fattigdomsbekämpning	International Fund for Agricultural Development	900	Social obligation
Hållbart skogsbruk	Sveaskog	500	Grön obligation
Minska plastföroreningar i haven	Världsbanken	367	Utfallsbaserad obligation
Miljöinvesteringar i svenska kommuner	Borås kommun	200	Grön obligation

”Vi söker aktivt efter investeringar som gör skillnad och vi vill leda övriga marknaden åt samma håll.”

Alexander Onica, chef Ränfte- och valutaförvaltningen på Skandia

Utfallsobligationer för förbyggande vård

Region Stockholm var tillsammans med Skandia och SEB först i världen med en ny typ av satsning för att förebygga typ 2-diabetes. I projektet har Skandia varit enskild finansiär med 30 miljoner kronor. Genom att koppla ihop återbetalning och ränta till hur väl vårdinsatsen faller ut, det vill säga hur väl det preventiva arbetet bidrar till kostnadsbesparingar inom diabetesvården, skapas en riskdelning. Satsningen går ut på att erbjuda personer i riskzonen ett digitalt hälsoprogram. Deltagarna är mellan 50 och 60 år och har initialt bekräftats att ha förhöjt långtidsblodsocker. Det senaste resultatet från oktober 2023 visade att drygt hälften av de personer som har deltagit i programmet i två år inte längre är i riskzonen för diabetes. Programmet pågår under fem år och omfattar digitala möten med en egen coach, hälsomätningar samt ett belopp att disponera på olika hälsotjänster.

Under 2023 investerade Skandia 80 miljoner kronor i en liknande utfallsbaserad obligation, som finansierar en preventiv vårdinsats mot högt blodtryck i Region Uppsala. 15 000 individer ska screenas under tre år och projektet beräknas ge stora kostnadsbesparingar, samt dessutom rädda liv och undvika allvarliga sjukdomar. Satsningen, tillsammans med Region Uppsala och SEB, löper under fem års tid och Skandia är ensam investerare.

Mer kapital till utvecklingsländer

Inom tillgångsslagen krediter och obligationer finns allt fler möjligheter att finansiera hållbar utveckling i utvecklingsländer. Skandia har sedan flera år placeringar i SDG Credit Fund, ett partnerskap mellan förvaltaren Developing World Markets (DWM) och Trill Impact. Fondens fokus är mikro- och småföretag på utvecklingsmarknader. Tematiskt jobbar fonden mot mikroföretag, kvinnors ekonomiska möjligheter, jordbruk och utveckling av landsbygden.

Under 2023 investerade Skandia i en ny sk ”blended finance”-fond. Fondens övergripande mål är att mobilisera den privata sektorns kapital till investeringar i utvecklingsländer för att stödja de globala målen för hållbar utveckling. Fonden kombinerar offentligt och privat kapital i ett partnerskap mellan kapitalförvaltningsbolaget Allianz GI och den holländska utvecklingsbanken FMO. Lån ges till företag i tre sektorer med koppling till de globala utvecklingsmålen: förnyelsebar energi, finansiella institutioner och hållbart jordbruk. Skandias investering uppgår till drygt 1 miljard kronor.

Under början av 2024 investerade vi i en ny obligation för att bekämpa hunger och fattigdom. Obligationen är utfärdad av FN-organet IFAD. Skandia har köpt en sjuårig obligation på totalt en miljard kronor för att stödja hållbar utveckling på landsbygden i utvecklingsländer. Investeringarna ska hjälpa småskaliga jordbruk att anpassa sig till klimatförändringar, diversifiera sin livsmedelsproduktion och förbättra tillgång till marknader och teknik. Samma år investerades även 365 miljoner kronor i en obligation från Världsbanken med syfte att bidra till renare världshav. Obligationen kommer initialt att finansiera ett insamlings- och återvinningsprojekt i Ghana, senare Indonesien. Ett mervärde är att kvinnliga entreprenörer ges möjlighet att bygga upp sina egna insamlingsföretag. Obligationen löper på sju år och avkastningen är knuten till projektets utfall – ju mer plast som samlas in och ju högre pris på återvunnen plast, desto högre avkastning.

AKTIER – NOTERADE BOLAG

Investeringar i aktier ger ägarandelar i bolag och tillgång till den värdeutveckling som sker i bolagen.

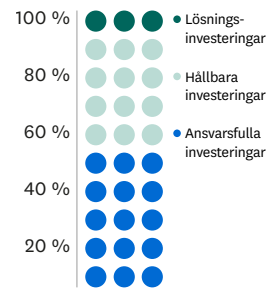
Skandia Livs aktieinvesteringar har en inriktning mot svenska och globala aktier, inklusive tillväxtmarknader. Vid investeringar som sker på börs-handelsplatser tillförs bolagen oftast ingen ny finansiering, utan aktier handlas i huvudsak på en andrahandsmarknad. Investering i en aktie medför ett ägande i bolaget och möjlighet att påverka bolaget i rollen som ägare. Att rösta på bolagsstämmor och att ta en aktiv roll i rekryteringen till bolagstyrelserna är sätt att utöva vårt ägarinflytande. I de fall bolag avviker från våra principer är vår grundinställning att i första hand verka för förändring genom dialoger med bolagen. Vilka investeringar som vi väljer in eller väljer bort av hållbarhetshänsyn har också ett signalvärde på marknaden, samt till våra kunder och andra intressenter.

Våra investeringsbeslut vägleds bland annat av vår egenutvecklade analysmodell som, utifrån ett hållbarhetsperspektiv, beaktar vad bolag producerar och *hur* de bedriver sin verksamhet.

”Att äga bolag ger oss större möjlighet att påverka dem i rätt riktning.”

*Stephanie Göthman,
portföljförvaltare på Skandia*

Aktier – noterade bolag
En diversifierad portfölj av svenska och globala aktier, inklusive tillväxtmarknader. Framförallt i den svenska aktieportföljen finns många bolag som vi klassar som hållbara investeringar utifrån vår analys av vad bolagen har för produkter/tjänster och hur de hanterar hållbarhetsfaktorer i sin verksamhet. Lösning-investeringar är bolag vars affärsmodell har en tydligt grön eller social inriktning.

Cirka 45 procent av de aktieinvesteringar vi gör har positiva hållbarhetsegenskaper via de produkter och tjänster företagen erbjuder, eller genom att de bedriver ett mer utvecklat hållbarhetsarbete. Många av de mer framstående bolagen finns bland våra svenska innehav. Drygt 10 procent av aktieportföljen anser vi vara bolag med produkter och tjänster som tydligt bidrar med miljömässiga eller sociala lösningar, varför vi klassar dessa som lösning-investeringar i vår hållbarhetspyramid. Övriga tillgångar motsvarar nivån för att vara ansvarsfulla investeringar.

FASTIGHETER

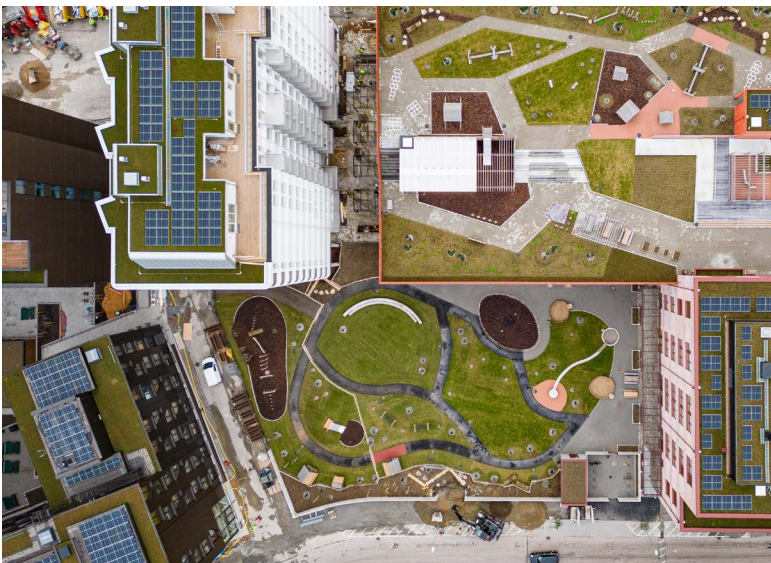
Våra fastigheter är samlade i dotterbolaget Skandia Fastigheter som arbetar för att bidra till en hållbar utveckling inom tre fokusområden: klimat och resurseffektivitet, levande stadsmiljöer samt hälsa.

Skandia Fastigheter, som är ett av Sveriges största fastighetsbolag äger, förvaltar och utvecklar fastigheter inom segmenten kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter. Störst del av bolagets påverkan härstammar från de material som används i nyproduktion, ombyggnationer och renoveringar. Ett aktivt arbete bedrivs därför för att minska resursanvändning. Hållbarhetsmålen fokuserar på att:

- Mellan 2020 och 2030 ska verksamheten minska utsläppen med 75 procent CO₂e/omsättning.
- Energianvändningen ska minska med 5 procent årligen till och med 2024.
- Senast under 2023 ska alla fastigheter i beståndet vara miljöcertifierade.

Några av fastigheterna med hållbarhetsprofil:

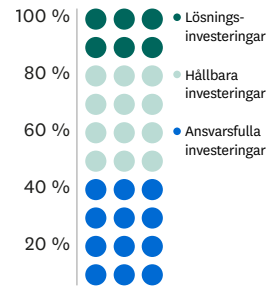
- Väla Park, köpcentrum i Helsingborg certifierad med Miljöbyggnad Guld och med stor solcellsanläggning med batterilagring.
- Kontorshuset Kopparråden i Sundbyberg, som hälsocertifieras enligt systemet WELL Core.
- Kontorshuset på Sveavägen 44 i Stockholm - en ombyggnation med energieffektivisering, levande stadsmiljö, takpark och miljöcertifiering enligt BREEAM på nivån Excellent.
- Masthusen i Malmö, som är den första stadsdelen i Norden som hållbarhetscertifierats enligt BREEAM Communities.

Masthusen i Malmö.

Fastigheter

Skandia Fastigheter har 87 procent av sitt bestånd miljöcertifierat. Fastigheterna är certifierade inom etablerade miljöcertifieringsprogram (såsom Miljöbyggnad samt BREEAM), där den andel som tillhör de högsta nivåerna klassas som lösningsinvestering. Fastigheter med lägre certifieringsnivåer och ocertifierade fastigheter med hög energiprestanda klassas som hållbara investeringar.

Vid årsskiftet 2023/2024 var 87 procent av fastighetsbeståndets yta miljöcertifierad. Skälen till att målet om 100 procent inte uppnåddes var främst att fastigheter under renovering blir certifierade först vid färdigställande. Under 2023 lanserades ett omfattande hållbarhetsprogram, där klimatavtrycket i byggprojekt mäts och omfattas av gränsvärden. Det används i alla projektfaser, anpassas efter projektets karaktär och vävs samman med byggnadscertifiering, så att varje projekt får en egen hållbarhetsplan med interna krav som höjer ambitionsnivån från det som regleras enligt lag och valt certifieringssystem.

Hälsa och levande stadsmiljöer

Egna medarbetares och hyresgästers hälsa främjas såväl genom utformningen av fastigheter som genom olika hälsoinriktade personal- och kundvårdsaktiviteter. Skandia Fastigheter har bland annat tagit fram en verktygslåda – Hälsohoppet – för att främja hälsa och trygghet i skolfastigheter. Genom att inhämta information från skolhyresgäster, skolornas elever samt sakkunniga så som Boverket, Generation Pep finns har vi fått en djup och bra förståelse av skolornas generella hälsoutmaningar. Detta ger oss bra förutsättningar för att hitta träffsäkra lösningar som gör skillnad på riktigt. För att stärka sociala kvaliteter i Skandia Fastigheters stadsmiljöer används ett egenutvecklat platsutvecklingsverktyg. Med detta verktyg skattas befintligt och potentiellt stadsliv, för att sedan identifiera åtgärder och aktiviteter som kan stärka platsen.

”Skandia Fastigheter är ett av de största innehaven i Skandias livbolag. Att vi kontinuerligt fortsätter att utveckla hållbarhetsarbetet i fastighetsportföljen är av avgörande betydelse för att säkerställa en fortsatt hög och stabil avkastning till livspararna under lång tid framöver.”

Anders Jonsson,
ordförande Skandia fastigheter

Först i världen att trygghetscertifiera en hel köpcentrumportfölj

Säkerhet och upplevd trygghet är en alltmer aktuell fråga för bolag att ta ställning till och agera på. Sedan 2019 har Skandia Fastigheter jobbat aktivt med att stärka platser och byggnader genom en extern granskning och certifiering. Nu har säkerhetsarbetet tagits ett stort steg längre genom att som första fastighetsägare i världen certifiera det totala köpcentrumbeståndet om 10 handelsplatser och nära 318 000 kvadratmeter – och dessutom verksamhetsledningen av detsamma – enligt SHORE. Certifikatet mäter motståndskraft på säkerhet- och trygghetsområdet och bedömer förvaltningen utifrån 800 parametrar inom sex huvudområden:

- Ledningssystem och riskhantering
- Fysiskt fastighetsskydd
- Kundsäkerhet och trygghet
- Hyresgästsäkerhet och trygghet
- Säkerhet och bevakningssystem
- Kris och kontinuitetsplanering

ONOTERADE BOLAG

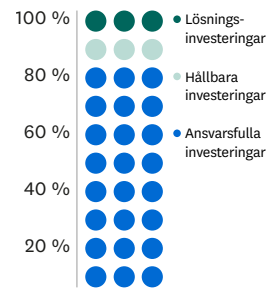
Vi har lång erfarenhet av att arbeta med investeringar i onoterade bolag, så kallad Private Equity. Placeringarna är långsiktiga och sker främst i fonder som i sin tur investerar i onoterade bolag.

Investeringshorisonten är oftast 10-15 år. Att välja rätt samarbetspartner är därför av stor vikt och vår hållbarhetsanalys är därmed primärt inriktad på förvaltarens kapacitet på hållbarhetsområdet. Förvaltare som inte anses ha tillräckligt starka urvalsprocesser eller förmåga väljs bort. Vi verkar för att förvaltaren beaktar kriterierna i vår policy om ansvarsfulla investeringar och våra ställningstaganden, bland annat genom att vi upprättar specifika klausuler i fondavtalsdokumentationen för investeringar i externa Private Equity-fonder. Vi följer löpande upp detta i vår förvaltardialog.

Inom Private Equity är tillgången till publik hållbarhetsinformation generellt lägre än hos börsnoterade företag, varför vi har satt upp

Onoterade bolag

Utbudet av hållbara investeringsmöjligheter är fortfarande relativt begränsat, liksom tillgången till publik och djupgående hållbarhetsinformation. Investeringarna granskas utifrån våra ställningstaganden. Hållbara investeringar och lösningsinvesteringar i grafen är framförallt kopplade till hälsovård.

egna processer för att inhämta de uppgifter som vi väger in i våra bedömningar och investeringsbeslut. Fondförvaltarna utvecklar successivt sin rapportering, vilket skapar bättre möjligheter för oss att bedöma deras strategier och kapacitet, samt fondernas hållbarhetsegenskaper. Detta skapar också bättre förutsättningar för styrning inom ramen för våra övergripade strategier och för fördjupad dialog med förvaltarna.

"Vår förvaltningsmodell fortsätter sitt fokus att identifiera, investera och bygga långsiktiga affärsrelationer med ett selektivt antal ledande förvaltare i USA och Europa. Utvärderingen av deras syn och processer kring ansvarsfulla investeringar utgör en integrerad del i vår analys, vilket inbegriper utöver exempelvis avkastning och affärer, inte minst organisation, medarbetare och kultur."

Stefan Fällgren, chef för Private Equity och Infrastruktur på Skandia

INFRASTRUKTUR

En infrastrukturinvestering innebär oftast att finansiera något som ännu inte är byggt. Projekten kan vara storskaliga och samhällsnyttiga. Investeringshorisonten ligger ofta på 20 år eller mer.

Investeringarna ska leva under lång tid i samspel med lokalsamhällen. Miljörelaterade och sociala frågor är därför en viktig del av investeringsprocessen och en betydande del av vår riskbedömning. Det är helt enkelt för riskfyllt att inte ta med det i investeringsanalysen.

Huvuddelen av investeringarna i infrastruktur görs via fonder, så kallade "limited partnership". Hållbarhetsanalysen är därför primärt inriktad på förvaltarens investeringsstrategi och kapacitet inom hållbarhetsområdet.

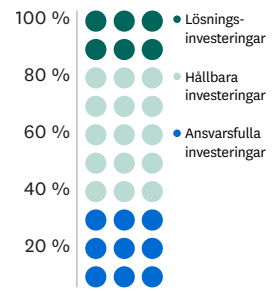
Inom infrastruktur har vi investerat cirka 5,5 miljarder kronor i utbyggnad av förnybar energi, såsom sol, vind och geotermisk energi, samt i stödsystem som kraftöverföring, batterier och energilagring. Vi gör även investeringar som bidrar till klimatomställningen med en intention att möjliggöra ett skifte från kol eller olja till energikällor med lägre klimatpåverkan inklusive förnybara energikällor och i enstaka fall effektiv gaskraft.

Utbyggnad av hållbar energi i Afrika

Skandia har tillsammans med fondförvaltaren Meridiam investerat i fyra storskaliga solcellsparkar i Senegal. Anläggningarna förser runt en miljon senegaleser med ren och billig energi och jämfört med konventionella energilösningar bidrar de till en utsläppsminskning motsvarande 160 000 ton koldioxid per år. Skandias investering är långsiktig då den löper över 25 år.

Infrastruktur

Investeringar sker primärt via fonder som finansierar infrastruktur i Europa, USA och på utvecklingsmarknader. Lösningarna omfattar framför allt projekt inom utbyggnad av förnybar energi, medan hållbara investeringar inkluderar bland annat utveckling inom vatten och avfallshantering, och fonder som har en särskilt väl utvecklad hantering av hållbarhetsfaktorer i sin förvaltning.

Utbyggnad av systemkritisk kraftöverföring i Europa

Under 2022 investerade Skandia i projektet NeuConnect, som avser utbyggnad av systemkritisk kraftöverföring mellan Tyskland och Storbritannien genom en undervattenskabel som kopplar samman dessa länders elsystem. Kabeln sträcker sig 720 kilometer och är avgörande för att balansera elnäten i både Storbritannien och Tyskland för en lång tid framöver, och möjliggör fortsatt utbyggnad av förnybar energiproduktion.

Skapandet av "hybridparker" i Sverige för stöd till elnätet

Under 2022 gjorde Skandia en tilläggsinvestering i batterikapacitet i det med Vattenfall gemensamägda vindkraftbolaget Toledo Vind AB. Investeringen kommer att skapa två så kallade "hybridparker" (vind/batteri) som har som mål att bidra med viktiga nätstödande funktioner till elnätet i södra Sverige och förbättra lönsamheten i vindkraftsproduktionen genom ökad flexibilitet.

Skandia vill verka för att mer långsiktigt pensionskapital kan styras till viktiga investeringar i omställning. I mars 2024 lanserades rapporten *Riv investeringshindren*, vid ett seminarium med bland annat Miljö- och klimatministern och representant för Svenskt Näringsliv.

”Livslängden i infrastrukturinvesteringar kan bidra till samhällsnytta under mycket lång tid, investeringshorisonten för tillgångarna ligger ofta på 20 år eller mer.”

Hans Forssman, portföljförvaltare för infrastrukturinvesteringar på Skandia

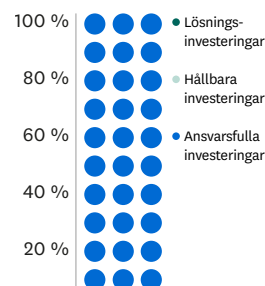
AFFÄRSSTRATEGISKA TILLGÅNGAR

Affärsstrategiska tillgångar är verksamheter inom vår koncern. Hit hör huvudsakligen vår bank, vårt fondförsäkringsbolag och vårt fondbolag.

Förutom de finansiella placeringstillgångarna likt aktier, räntor och alternativa investeringar, investerar portföljen även i affärsstrategiska tillgångar. Likt de finansiella tillgångarna ska dessa skapa en värdetillväxt samt bidra till Skandias strategiska värde och utveckling.

Vår verksamhet ska alltid bedrivas med god affärsetik, med respekt för människor, samhälle och miljö i syfte att möta de förväntningar som intressenter och samhället har på vår verksamhet. Som koncern arbetar vi aktivt med vår egen klimat- och miljöpåverkan och vi klimatkompenserar för de koldioxidutsläpp som kvarstår. Vi har satt upp

Affärsstrategiska tillgångar
Affärsstrategiska tillgångar utgörs av bl. a. vår bank, vårt fondförsäkringsbolag och vårt fondbolag. Dessa klassar vi i dagsläget som ansvarsfulla investeringar.

mål för att minska vårt eget klimatavtryck. Fram till 2030 ska vi sänka Skandiakoncernens koldioxidutsläpp och minska vårt avfall med 50 procent (jämfört med 2019). Sedan 2012 klimatkompenserar vi för de utsläpp vi inte lyckats reducera. I vårt arbete fokuserar vi på att erbjuda våra kunder tjänster med utgångspunkt i ansvarstagande och med en tydlig hållbarhetsprofil inom sparande, banktjänster och förebyggande hälsoförsäkring. ●

7. Vårt fondbolag utvecklar sitt erbjudande

Vårt fondbolag, Skandia Fonder, erbjuder både aktiva och indexnära fonder. I vår förvaltning utgår vi från FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. Vi gör en successiv förflyttning och ökar utbudet av fonder med investeringsstrategier som främjar hållbarhet.

Vi har de senaste åren tagit flera steg för att bredda vårt hållbara fonderbjudande med såväl aktivt förvaltade som indexnära fonder. Alla fonder följer våra gemensamma principer och processer för ansvarsfulla investeringar. Det innebär bland annat att fonderna utesluter investeringar i bolag som utviner kol för energiändamål, tillverkar och/eller utvecklar kontroversiella vapen, producerar tobak, eller producerar/distribuerar cannabis för rekreationellt bruk.

För våra egna fonder med hållbarhetsfokus är miljörelaterade och/eller sociala egenskaper avgörande vid val av fondens investeringar. Metoderna bygger å ena sidan på att avstå från investeringar i vissa branscher och bolag, å andra sidan på att premiera bolag med starkt hållbarhetsarbete eller som erbjuder produkter som främjar en hållbar utveckling. I tillägg påverkar vi de bolag vi investerar i genom att vara en aktiv ägare. Läs mer om påverkansarbetet i kapitel 9.

Ökade transparenskrav i regelverken

Under 2023 implementerades vår rapportering kopplat till upplysningsförordningen (SFDR). EU-lagstiftningen ska möjliggöra för konsumenter att jämföra olika finansiella produkters hållbarhetsarbete.

För att mäta och redovisa en fonds hållbarhetsegenskaper använder vi Skandias hållbarhetspyramid. Metoden innebär att varje underliggande innehav i fonden analyseras utifrån hur produkter och tjänster bidrar till de globala målen för hållbar utveckling och hur väl hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter hanteras i verksamheten. Tack vare denna mätmetod kan vi numera utlova en viss andel hållbara investeringar i fonderna. Detta följs sedan upp när året är slut och redovisas i fondernas årsberättelser.

ETT HÅLLBART SPARERBJUDANDE

”Vi fortsätter vårt arbete med att öka andelen fonder med hållbarhetsfokus. Skandia Företagsobligation är det senaste tillskottet. Det innebär att för cirka 63 procent av våra egna fonder är hållbarhetsfaktorer avgörande i investeringsstrategin och valfriheten för kunder som önskar ett hållbart sparande har ökat.”

*Annelie Enquist,
vd Skandia Fonder*

EN ANSATZ – FLERA TILLÄMPNINGAR

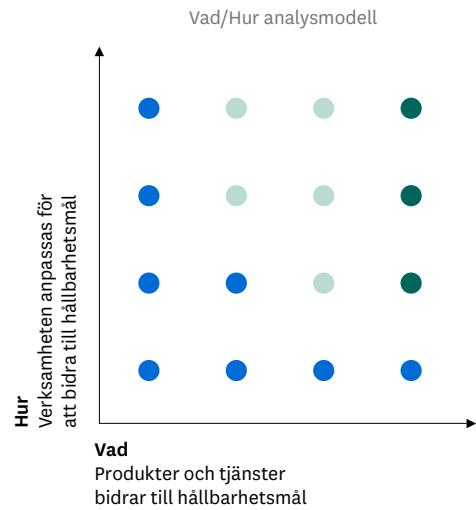
För internt förvaltade fonder är den egen-utvecklade Vad/Hur-modellen ett centralt analys-verktyg. Modellen möjliggör för olika typer av förvaltningsstrategier att identifiera och premiera investeringar som har en positiv hållbarhetsprofil. En aktivt förvaltd fond kan med hjälp av analys-verktyget välja de bolag som bedöms vara mer hållbara. För en indexnära aktiefond används ett skraddarsytt index där de bolag vi exkluderar enligt fondens kriterier inte ingår. Därefter viktas bolag med gott hållbarhetsarbete upp och bolag som bedöms sämre viktas ner, eller tas bort helt.

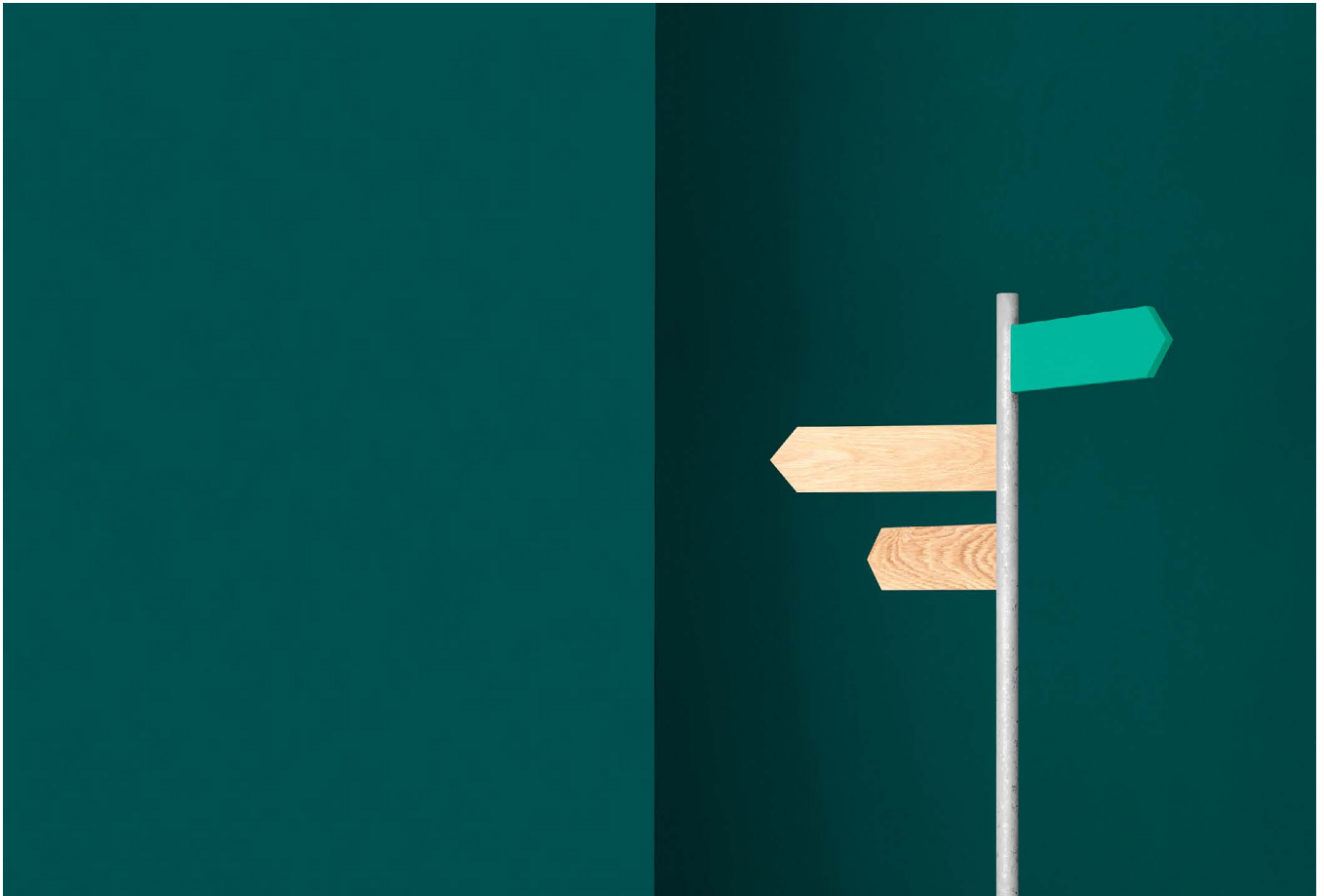
Utöver striktare fossilkriterier för fonder med hållbarhetsfokus, strävar vi efter att minska exponeringen mot fossila bränslen generellt i våra fonder. Läs mer om klimatfärdplanen i *kapitel 10*. Under 2023 började vi även implementera ett utsläppsrelaterat mål som innebär att vi kommer att verka som ägare för att de bolag vi äger ska anta vetenskaplig baserade klimatmål, med fokus på de största utsläppen.

Att påverka de bolag vi investerar i genom att vara en aktiv ägare är ett av våra viktiga verktyg i hållbarhetsarbetet. Läs mer om påverkansarbetet i *kapitel 9*.

VÅRA IDEELLA FONDER

De ideella fonderna erbjuder våra kunder ett sparande med möjligheten att styra en del av kapitalet till samhällsförbättrande åtgärder för barn och unga, miljöarbete och påverkan samt cancerforskning genom samverkan med Skandias stiftelse Idéer för Livet, Cancerfonden och WWF. År 2023 delades cirka 50 miljoner ut av våra sparare vilket ger ett sammanlagt värde på cirka 674 miljoner kronor sedan våra ideella fonder startade 1989. ●

UTÖKADE KRITERIER FÖR SKANDIAS FONDER MED HÅLLBARHETSFOKUS

I våra egna fonder med hållbarhetsfokus utesluts, utöver exkluderingarna som gäller alla våra fonder, även investeringar inom konventionella vapen och fossila bränslen:

Konventionella vapen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av konventionella vapen samt bolag vars omsättning till 25 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av produkter/tjänster med militär tillämpning.

Fossila bränslen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning, raffinering eller kraftgenerering av fossila bränslen (definierat som kol, olja, gas) samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer kommer från stödjande teknologi och tjänster till utvinning av fossila bränslen.

Avvikelse från uteslutna investeringar för fossila bränslen kan accepteras om ett bolag uppfyller våra kriterier för omställningsbolag. Med omställningsbolag avses att bolaget har ett tydligt syfte i linje med mål om en genomsnittlig global uppvärmning på högst 1,5 grader, att bolagets

energimix består till stor del av förnybara källor eller att koldioxidintensiteten är i linje med Parisavtalets klimatscenarier. Idag är endast ett bolag aktivt klassat som omställningsbolag.

Övrigt: Fonderna väljer även bort bolag som inte bedöms agera i linje med internationella normer eller inte hanterar sina viktigaste hållbarhetsrisker på ett tillräckligt bra sätt.

Läs mer om Skandias fondbolags hållbarhetsarbete i respektive fond i rapporten *Hållbarhetsarbete 2023* som finns på skandia.se/fonder.

Hållbarhetsrapport 2023

Rapport över Skandias Fonders Hållbarhetsarbete 2023

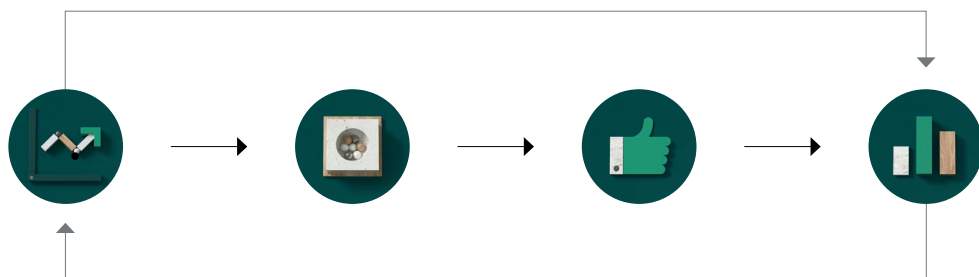
8. Kvalitetsgranskat fondutbud i Skandia Link

Vårt fonderbud utgörs av ett kvalitetsgranskat urval av fonder från marknadsledande förvaltare. I våra beslut om vilka fonder vi ska erbjuda prioriterar vi fonder vars förvaltning har ett relevant och systematiskt arbete med hög kompetens inom hållbarhet. Vi har ett brett och växande utbud av fonder med hållbarhetsfokus i Skandia Link (fondförsäkring) och hos vår bank.

Under de senaste åren har vi gjort ett strategiskt viktigt förflyttningsarbete och kraftigt ökat antalet fonder med fokus på hållbarhet. Det är fonder med strategier som främjar eller har hållbarhet som mål och där vi bedömer att hållbarhet är avgörande i fondernas investeringsbeslut. Ökningen har möjliggjorts av den utveckling som har skett i vårt fondbolag och att vi premierat att välja in externa fonder med hållbarhetsfokus.

För att säkerställa ett attraktivt fonderbud gör vår förvaltarvalsenhet en noggrann utvärdering när vi väljer in nya fonder och i löpande uppföljning av befintliga fonder. I såväl den initiala utvärderingen av fonden och dess förvaltare som i den årliga utvärderingen, granskar vi hur hållbarhetsfrågor och hållbarhetsrisker tas hänsyn till i förvaltningen.

Vår utvärderingsprocess – hållbarhet i alla steg

Placeringsfilosofi

Attraktiva möjligheter till god avkastning och hållbarhetsmål?

Process

En relevant process för förvaltnings- och hållbarhetsarbetet?

Personer

Finns rätt resurser för förvaltnings- och hållbarhetsarbetet?

Prestation

Attraktiv profil på risk och avkastning samt hållbarhetsnivå?

ALLA FONDER HAR HÅLLBARHETSGRANSKATS

Nya fonder ska ha en relevant process för hur hållbarhetsrisker och faktorer beaktas i fondens investeringsstrategi. Det innebär att en aktiefond förväntas ha högre nivå på arbetet än en fond som enbart placerar i valutainstrument där hållbarhetsrisker och hållbarhetsmöjligheter är mindre.

Vi prioriterar att välja in fonder som systematiskt integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor i investeringsprocessen och förvaltare som uppvisar stark kompetens inom dessa områden.

Baskrav för alla fonder är att förvaltaren ska:

- Ha undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI)
- Ha en policy för miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor samt tillräckliga resurser för att kunna implementera ett robust arbete
- Redogöra för hur fonden beaktar hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer på ett trovärdigt sätt
- Förbinda sig till en positiv förflyttning om Skandia identifierar brister eller förbättringspotential
- Ha en trovärdig extern kommunikation inom detta område

Vår löpande uppföljning blir sedan en utgångspunkt i dialogen med den externa fondförvaltaren. På så sätt påverkar vi externa förvaltares hållbarhetsarbete och förbättrar kvaliteten i fonderbjudandet. I de fall vi finner det nödvändigt ställs tydliga krav på den externa förvaltaren att förbättra sitt arbete, vilket är en del i överenskommelsen med det aktuella fondbolaget.

För att bedöma fondernas hållbarhetsnivå används Skandias hållbarhetspyramid vid genomlysning av fondernas innehav. Utvärderingsresultaten tyder på att fonderna fortsätter att utveckla sitt hållbarhetsarbete. Den fortsatt positiva förflyttningen beror på en kombination av att vi valt in nya fonder med hållbarhetsfokus, valt bort vissa fonder med svagare hållbarhetsarbete samt att flera av de befintliga fonderna fortsatt att utveckla sitt arbete.

ETT FONDUTBUD SOM MÖTER KUNDERS HÅLLBARHETSPREFERENSER

Hållbarhetsfokuserade fonder är kvalitetsgranskade fonder som vi bedömer har en särskilt genomarbetad hållbarhetsstrategi. Utbudet av fonder med hållbarhetsfokus har fortsatt att öka och består nu av totalt 39 fonder. Med ett brett utbud av lågt prissatta fonder, aktivt förvaltade fonder och mer nischade tematiska fonder bedömer vi att vår erbjudande av fonder med hållbarhetsfokus idag kan möta alla kunders typiska placeringsbehov.

2023 var ett år som präglades av överraskande hög inflation och volatila räntor. Läget förbättrades rejält under årets sista månader då riksaptiten förbättrades och räntor föll kraftigt, detta trots återigen stigande geopolitisk oro. I den här miljön stack ett tema ut, den starka trenden för bolag kopplade till artificiell intelligens, AI. Avkastningen för globala aktieindex drevs till stor del av ett fåtal stora amerikanska teknikbolag där bland annat möjligheter med just AI eldade på utvecklingen. Många hållbarhetsfokuserade tematiska fonder hade svårt att hänga med den starka uppgången, även om frågor som energiförsörjning och stora politiska klimatsatsningar är lika aktuellt som tidigare. En trend som dock var fortsatt stark under 2023 var den för hållbara obligationer. Utbudet av gröna obligationer ökade jämfört med 2022 och utestående volym når nästa USD 2,5 miljarder. Dessutom ser vi tydligt ett ökat intresse för andra typer av hållbarhetslänkade obligationer, med dedikerade syften med tydligt hållbarhetsfokus som exempelvis inom hälsa eller miljö. Detta ökade och breddade utbud är goda nyheter för hållbarhetsfokuserade räntefonder, som får mer att välja mellan och goda förutsättningar att skapa attraktiv avkastning framåt, tex Skandia Obligation, Allianz Green Bond och Öhman Grön Obligation.

VÅR FONDLISTA HJÄLPER KUNDERNA MED SINA VAL

Hållbarhet spänner över flera viktiga områden och vi vet att våra kunder har olika syn på vad det innebär att investera hållbart. För att underlätta att göra enkla, hållbara fondval i linje med kundernas egna önskemål finns olika funktioner i vår fondlista på [skandia.se](https://www.skandia.se). I fonderbjudandet kan kunden enkelt filtrera på:

- fonder med hållbarhetsfokus
- exponering mot kontroversiella branscher
- hållbarhetsklassificeringar enligt EUs regelverk samt
- hållbarhetsrisk och hållbarhetsbetyg framtaget av Morningstar

För en djupare förståelse om hur förvaltningen går till finns hållbarhetsupplysningar i fondernas informationsbroschyrer eller fondprospekt som hjälper kunderna att kunna välja de fonder som motsvarar deras önskemål. Vi ger också färdiga placeringsförslag för olika risknivåer med fonder som har hållbarhetsfokus. ●

Ökade krav på hållbarhetsupplysningar enligt EUs regelverk

Sedan 2021 ska fondförvaltaren ange om och hur förvaltaren inkluderar hållbarhet i förvaltningen av fonden. Fonderna ska ange om de har *hållbarhet som mål, främjar hållbarhet* eller inget av det det vill säga *övriga fonder*. Utöver detta tillkommer även rapporteringskrav som kommer att utvecklas de kommande åren, detta för att underlätta för kunderna vid val av fond.

I Skandia Link anger 88 procent av fonderna att de främjar hållbarhet eller har hållbarhet som mål. Tillsammans utgör de fonderna cirka 97 procent av kapitalet i Skandia Links fonderbjudande. Genom filtreringslistan är det enkelt att filtrera fram dessa fonder och på så sätt bygga en investeringsportfölj med hållbar inriktning.

Fonder som har *hållbarhet som mål* är så kallade artikel 9-fonder enligt regelverket. Investeringarna i fonden bidrar till ett miljömässigt eller socialt hållbart mål, exempelvis fonder med primärt fokus på klimatlösningar.

Fonder som *främjar hållbarhet* men som inte har hållbarhet som mål är så kallade artikel 8-fonder enligt regelverken. Det kan exempelvis vara en fond som väljer bort investeringar i vissa branscher eller som investerar i många olika branscher men då väljer att investera i bolag med bäst hållbarhetsbetyg.

Övriga fonder ska ange hur förvaltningen har beaktat olika hållbarhetsrisker i investeringsbeslutet (artikel 6-fonder) eller om förvaltaren inte alls integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslutet till följd av fondens fokus. I denna kategori återfinns bland annat flera räntefonder.

Bredden i det hållbara fondutbudet innebär att vi kan erbjuda våra kunder möjligheten att sätta samman portföljer av fonder med utmärkande hållbarhetsansats i linje med önskad risknivå. Vi granskar hur fonderna vi erbjuder beaktar hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker i sina investeringar men det är till slut kundens val av fonder inom fondförsäkringen som avgör om och hur dessa egenskaper också blir uppfyllda.

Fördelning av totalt fondkapital

- Fonder som främjar miljörörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8)
- Fonder som har hållbara investeringar som mål (artikel 9)
- Övriga fonder

9. Påverkan är en viktig strategi i vårt arbete

Som ägare har vi ett ansvar att påverka där vi kan och att försöka se till att arbetet har en bestående effekt. Därför arbetar vi på flera fronter för positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden.

SKANDIAS PÅVERKANSSTRATEGI

En betydande del av våra investeringar är aktier, investeringar som oftast inte tillför ny finansiering men som medför ägarandelar och en möjlighet att påverka bolaget på olika sätt.

Som en del i vårt ägararbete bedriver vi därför påverkan gentemot en del av de bolag som vi har ägarintressen i. Påverkansaktiviteterna sker på olika sätt beroende på vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Målet för oss är att påverka bolag och ibland hela branscher att komma tillrätta med eventuella brister i hållbarhetsarbetet och uppnå

bestående förändring. Omfattning och resultat av påverkansarbetet redogör vi för i vår rapport *Skandias bolagspåverkan*.

I påverkansarbetet är samverkan ett viktigt verktyg och en tydlig trend är att fler ser vikten av att jobba ihop. Samverkan sker både mellan investerare och tillsammans med olika intresseorganisationer och specialister. Tillsammans ser vi en möjlighet att jobba mot gemensamma mål vilket ger en större kraft men även en ökad tydlighet mot bolagen.

Skandia i enskild dialog med bolag eller förvaltare

Skandia har haft reaktiva dialoger med ett flertal svenska bolag till följd av mediagranskningar där de anklagats för att ha haft affärer i Ryssland trots löften om exportförbud. Syftet med dialogerna har varit att förstå bolagens perspektiv och hur de kommer att åtgärda eventuella brister i efterlevnad av interna riktlinjer; samt säkerställa att bolagen har rätt processer för analys, bedömning och uppföljning av risker vid leverans av produkter till nya kunder och länder.

Skandia i samarbete med utvalda påverkanspartners

FAIRR (Farm Animal Investment Risk & Return) driver påverkansdialoger med fokus på ESG-utmaningar kopplat till djurhållning i livsmedelsproduktionen. Skandia är med i flera av organisationens påverkansdialoger med företag främst inom livsmedelsindustrin. Under 2023 anslöt Skandia till ytterligare två av deras påverkansdialoger med fokus på antimikrobiell resistens (AMR) vilket är en kritisk global risk för människans hälsa med stora potentiella ekonomiska implikationer.

Skandia i samarbete med globala investerarkollektiv

Nature Action 100 startades under 2023 och är ett globalt initiativ med över 200 investerare. Initiativets syfte är att driva påverkansdialoger med 100 bolag fokuserat på bevarandet av biologisk mångfald och naturvärden. De utvalda bolagen är verksamma inom sektorer som anses ha negativ inverkan på naturen på grund av överexploatering av naturresurser och höga risker för förorening av mark och vatten vilket leder till förlusten av olika arters livsmiljöer. Skandia deltar som lead investor inom detta samarbete.

RÖSTNING OCH MEDVERKAN I VALBEREDNINGAR

Att rösta på bolagsstämmor och att ta en aktiv roll i processer kring styrelserekrytering är viktiga sätt att utöva vårt ägarinflytande och påverka bolag i en mer hållbar riktning. Ett aktivt ägarskap har betydelse för värdeskapandet inom portföljförvaltningen, vilket är en fördel för ägare och kunder i förlängningen. Vi deltar och röstar i de bolag där vi har en större ägarandel, i form av röster eller kapital, och i de fall där vi även är mindre ägare men där intressefrågor avhandlas på stämman. På den svenska marknaden deltar vi även i valberedningsarbete i de fall vi inbjuds att delta som långsiktig större ägare. Vi arbetar för en balanserad sammansättning av styrelseledamöter utifrån flera parametrar, däribland en mångfald av kompetens, erfarenhet, kön och ålder. Det innebär även att vi förväntar oss att de hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten beaktas av styrelseledamöterna.

Under 2023 röstade Skandias livbolag på stämmor i 163 bolag (144 bolag 2022) och Skandias fondbolag i 171 bolag (172 bolag 2022). Skandias livbolag deltog i valberedningen i 7 bolag och Skandias fondbolag i 2 bolag.

PÅVERKAN PÅ FLERA FRONTER

Påverkansarbetet sker gemensamt för Skandias fondbolag och Skandias livbolag, med undantag för deltagande i valberedningar och bolagsstämmor. Arbetet drivs av våra hållbarhetsspecialister tillsammans med ansvarig förvaltare. Kontakten sker genom mail, digitala och fysiska möten eller telefon och genomförs antingen av oss själva eller via ombud i form av ISS-ESG och Sustainalytics, som båda är ledande aktörer inom området.

Under 2023 hade våra hållbarhetsspecialister, portföljförvaltare, analysleverantörer och samarbetspartners kontakt med runt 600 bolag med anledning av bolagens hållbarhetsarbete eller i bolagsstyrningsärenden. Den siffran omfattar även bolag som är adresserade via initiativ som stöds av Skandia och drivs av andra investerare. Tematiska initiativ kan variera mycket i omfattning och antal berörda bolag beroende på den ansats vi väljer och de möjligheter vi har att påverka. Antalet bolag är inte ett ändamål i sig. Vi fokuserar istället på att noggrant välja påverkansaktiviteter där vi ser störst möjlighet att bidra till en positiv förändring i de bolag vi äger och för att förflytta normer på marknaden. ●

Bolagsstämmor och valberedningar

Antal	Livbolag	Fondbolag
Deltagande i bolagsstämmor	163	171
Deltagande i valberedningar	7	2

SKANDIA I SAMVERKAN MED ANDRA SVENSKA INVESTERARE

Vi är övertygade om att effekten av påverkansarbetet gynnas av samverkan mellan investerare och av breda konstruktiva ansatser som omfattar hela branscher, värdekedjor och marknader. Att samla flera investerare och flera bolag runt bordet i gemensamma frågor, skapar en dynamik och växelverkan som lägger grunden för verkliga normförändringar. Det kan röra sig om att höja nivån av transparens inom ett område, som i sin tur kan driva positiv förändring, men också att företag kan lära av varandra när det gäller hantering av utmanande frågor som mänskliga rättigheter i leverantörsledet eller arbete mot korruption. Även investerare kan lära av varandra och av företagen så att våra påverkansdialoger blir relevanta och träffsäkra. Skandia är aktiva i flera olika samverkansinitiativ med svenska investerare.

Farm Animal Investment Risk & Return (FAIRR) är ett internationellt samarbete kring ESG-utmaningar kopplat till djurhållning i livsmedelsproduktionen. Skandia är med i flera av organisationens påverkansdialoger med företag främst inom livsmedelsindustrin.

Investor Integrity Forum (IIF), ett investerarinitiativ mot mutor och korruption, som grundades hösten 2021 av en grupp svenska investerare i samverkan med Transparency International Sverige. Korruption och bristande regelefterlevnad försvårar all utveckling i samhället och bolagens arbete mot korruption är därför ett av deras främsta bidrag till en hållbar samhällsutveckling, oavsett i vilken del av världen de verkar. Samtidigt är korruption också en utmaning att arbeta med för många bolag, som också äventyrar deras förmåga att skapa värde och lönsamhet långsiktigt. Med fokus på sektorer med särskilda utmaningar i Sverige har IIF under 2023 formulerat gemensamma förväntningar på hur svenska företag inom bygg och fastighet kan arbeta för att stävja det utbredda fusket och kriminaliteten som förekommer i delar av branschen.

Institutionella Ägares Förening (IÄF) bildades 2003 och är ett samarbete mellan svenska institutionella ägare. IÄF är en ideellförening med ändamål att tillvarata medlemmarnas intressen som institutionella ägare på den svenska aktiemarknaden genom att främja en god utveckling av självregleringen på aktiemarknaden. Under 2022 har IÄF bland annat förespråkat att väsentliga hållbarhetsfrågor ska ges en tydligare plats i bolagens långsiktiga incitamentsprogram.

**VARFÖR ÄR DET VIKTIGT MED SAMARBETEN NÄR
VI BEDRIVER ETT AKTIVT PÅVERKANSARBETE?**

**”Genom att samarbeta i olika investerarinitiativ
får vi tillgång till kunskapspartners som ökar
vår analyskapacitet och förmåga att ställa de
relevanta frågorna inom varje område.”**

*Therese Sandmark,
ESG-analytiker på Skandia*

Läs mer om
Skandias påverkans-
arbete i rapporten
Bolagspåverkan 2023
som finns på skandia.se

10. Med klimatet och naturkapitalet i fokus

Klimatomställningen är akut och rymmer många utmaningar och osäkerheter. Vår klimatfärdplan syftar till ett hållbart värdeskapande för våra kunder genom att förstå och hantera finansiella risker, samt bidra positivt till omställningen.

VÅR UTGÅNGSPUNKT

Klimatförändringarna och dess fysiska konsekvenser är av särskild vikt för oss att beakta, liksom hur omställningen mot en ekonomi med nettonoll koldioxidutsläpp påverkar olika bolag och tillgångar. Vi bygger vår klimatfärdplan och andra ställningstaganden på forskning som pekar på att om den globala medeltemperaturen stiger med mer än 1,5–2°C ökar risken markant för naturkatastrofer så som torka, stigande havsnivåer, översvämningar och värmeböljor. Forskningen pekar också på risken för att kritiska tröskelnivåer passeras eller så kallade återkopplingsmekanismer inträffar, då negativa effekter permanentas eller förstärks.

Följderna av sådana scenarier är genomgripande och svåra att överblicka. För oss som kapitalägare och förvaltare innebär klimatomställningen såväl risker som möjligheter att ta fasta på i våra investeringsbeslut, då det kommer att finnas både vinnare och förlorare i omställningen. Störst finansiell risk på lång sikt ser vi i fossilberoende verksamheter och verksamheter med stora klimatutsläpp utan vilja eller förmåga till omställning. Företag som i stället kan erbjuda effektiva och skalbara lösningar kan bli vinnare. I de värsta klimatscenerierna finns dock inga vinnare då hela samhällsekonomin och den geopolitiska situationen skulle påverkas mycket

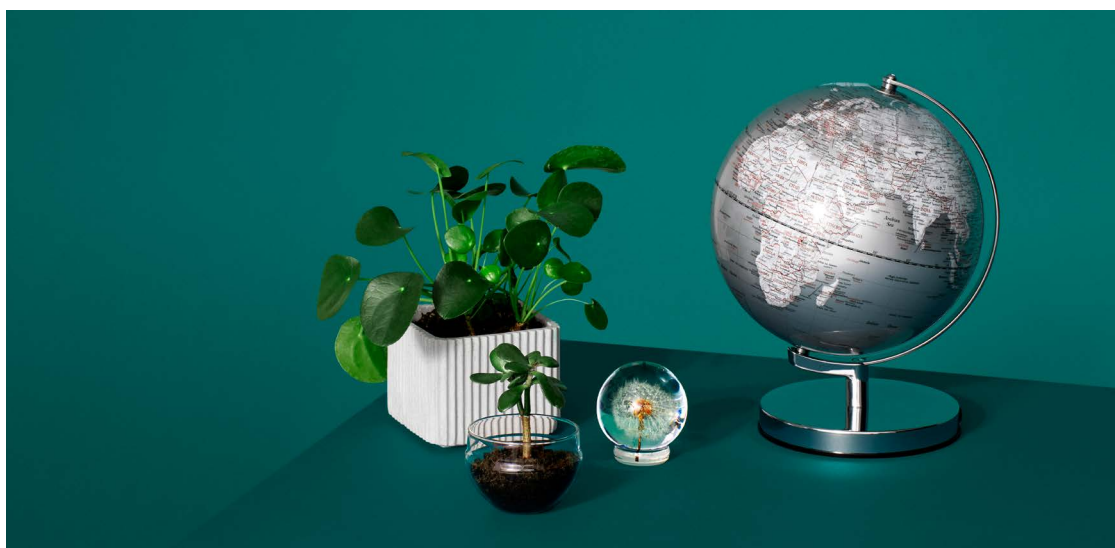
negativt. Därför är det viktigt att ta hänsyn till hur nytt kapital som vi tillför verksamheter och alla de bolag vi är ägare i kan ha en negativ påverkan på klimatet eller bidra till att samhället kan ställa om.

I vår roll som ägare i bolag och via finansiering kan vi bidra till att:

- Minska utsläppen av växthusgaser skyndsamt genom en ordnad omställning av energi- och transportsystemen, samt effektivare användning av energi och material.
- Bromsa den snabba avskogningen, driven av ökad livsmedels- och råvaruproduktion.
- Bromsa förlusten av biologisk mångfald för att bibehålla fungerande ekosystem och säkra dess livsavgörande funktioner.

Vi är ödmjuka inför att klimatfrågan är komplex och rymmer många osäkerhetsfaktorer, både i det korta och långa perspektivet. Samma sak gäller bevarandet av naturkapitalet och den biologiska mångfalden, som är minst lika avgörande framtidsfrågor. Dessutom hänger de båda ihop genom ett ömsesidigt beroende. Därför omprövar vi löpande våra ställningstaganden och beslut.

FN:s klimatpanel, IPCC, analyserar och sammanfattar den klimatforskning som pågår världen över. Forskare från hela världen deltar frivilligt och utan ekonomisk ersättning i arbetet. IPCC bedriver ingen egen forskning, utan utvärderar vetenskapliga studier, observationer och forskningsresultat och bidrar därmed med en samlad vetenskaplig bild av klimatets förändring, effekterna samt möjliga åtgärder.
<https://www.ipcc.ch/>

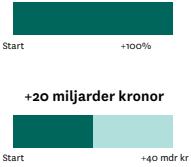

VÅR KLIMATFÄRDPLAN

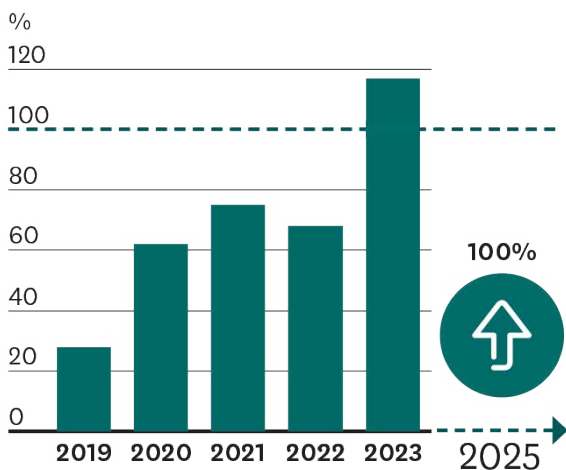
2020 tog vi ett viktigt steg i och med att vi fastslog en klimatfärdplan för Skandia Liv med fokus på konkreta portföljförändringar för de kommande fem åren. Vår ambition är att bidra till klimatomställningen i enlighet med Parisavtalet.

Som kapitalförvaltare och kapitalägare ser vi vikten av att agera nu då investeringar i klimatlösningar måste ske skyndsamt för att möjliggöra den

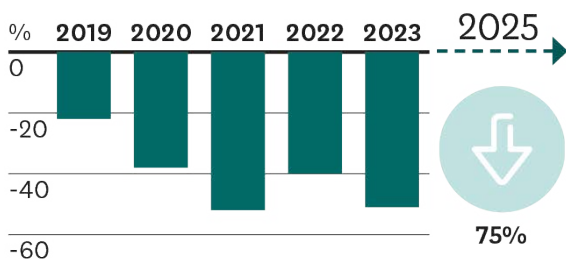
omställning som behöver ske. Syftet är att minska den finansiella klimatriskerna i portföljen och samtidigt styra mer kapital till framtidens klimatlösningar, vilket främjar både avkastning och omställning. I början av 2024 fastslog Skandia Liv ett nytt, utsläppsrelaterat klimatmål och vår klimatfärdplan vilar nu på tre ben.

Klimatfärdplan Skandia Liv	Ansats	Målbeskrivning	Tillämpligt på tillgångsslag	Åtgärder	Status 2023-12-31
<p>Minska fossila bränslen</p> 	<p>Vi väljer bort</p> 	<p>Minska andelen fossila bränslen (utvinning och kraftproduktion) med 75% till 2025 (basår 2018)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Noterade aktier ✓ Företagsobligationer ✓ Övriga räntebärande ✓ Onoterade bolag ✓ Infrastruktur ✓ Fastigheter ✓ Affärsstrategiska tillgångar 	<p>Exkluderat 27 börsnoterade energibolag</p> <p>Exkluderat bolag involverade i kolutvinning.</p> <p>Investeringsstopp för nya fossila investeringar inom obligationer, infrastruktur och onoterade bolag.</p>	<p>-51%</p> <p>Start -75%</p> <p>Andel av AUM: ca 2%</p>
<p>Öka gröna investeringar</p> 	<p>Vi väljer in</p> 	<p>Öka andelen klimat- och miljöinvesteringar med 100% till 2025 (basår 2018)</p> <p>Ytterligare 40 miljarder kronor i klimat- och miljöinvesteringar till 2030 (basår 2020)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Noterade aktier ✓ Företagsobligationer ✓ Övriga räntebärande ✓ Onoterade bolag ✓ Infrastruktur ✓ Fastigheter ✓ Affärsstrategiska tillgångar 	<p>Samtliga tillgångsslag analyserade med en grön investeringspotential.</p> <p>Ökat fokus på gröna obligationer, krediter och infrastruktur.</p> <p>Miljöcertifiering av fastigheter.</p>	<p>+117%</p> <p>Start +100%</p> <p>+20 miljarder kronor</p> <p>+40 mdr kr</p> <p>Andel av AUM: ca 10%</p>
<p>Minska utsläpp</p> 	<p>Vi påverkar</p> 	<p>Verka för att minst 70% av finansierade utsläpp inom Scope 1-2 omfattas av vetenskaplig baserade klimatmål 2030 (SBTI, eller motsvarande 1,5-gradersmål).</p> <p>I tillägg verka för att innehav i sektorer där indirekta utsläpp (Scope 3) dominerar och är väsentliga, ska uppvisa en tydlig ambition och ansats för att minska dessa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Noterade aktier ✓ Företagsobligationer ✗ Övriga räntebärande ✗ Onoterade bolag ✗ Infrastruktur ✗ Fastigheter ✗ Affärsstrategiska tillgångar 	<p>Identifierat fokusbolag med stora process- och energi-relaterade utsläpp.</p> <p>Investersarsamarbeten, samt initierat egen bolagsdialog och dialog med externa förvaltare.</p>	<p>Basmätning: 39% av finansierade utsläppen omfattas av SBTi.</p> <p>Start -70%</p>

Öka gröna investeringar¹⁾ med 100%

Minska innehav i fossila bränslen med 75%

Vi vill fördubbla vår exponering mot bolag som bidrar positivt till klimatomställningen och andra miljörelaterade mål. Vid årsskiftet hade Skandias livportfölj cirka 59 miljarder kronor placerade i gröna investeringar. Av dessa utgjorde cirka 5,5 miljarder kronor investeringar i klimatrelaterade infrastrukturprojekt, mot knappt 4 miljarder kronor 2022. Investeringar i tredjepartscertifierade gröna obligationer uppgår till cirka 10 procent av ränteportföljen. Skandia Fastigheter har fortsatt att miljöcertifiera fastighetsbeståndet under året, vilket har bidragit positivt till ökningen.

Vår ambition är att bidra till en klimatomställning i linje med Parisavtalet. Vi har sedan 2016 valt bort bolag som utviner kol för energjändamål och har nu endast en liten andel investeringar i fossila bränslen (förbränningskol, olja och gas). Målet är att minska livportföljens exponering mot fossila bränslen med 75 procent till 2025 jämfört med 2018. Efter en inbromsning 2022 till följd av marknadsrörelser, är exponeringen nu åter på föregående års nivå och uppgår till knappt 2 procent av livportföljens marknadsvärde.

Graferna avser ackumulerade öknings respektive minskningar från och med basåret 2018. Beräkningarna bygger på en egenutvecklad metod för att genomlysna den diversifierade portföljen. Då datakvaliteten varierar mellan olika tillgångsslag har vissa antaganden och estimat använts.

¹ Gröna investeringar omfattar gröna obligationer, infrastrukturprojekt med tonvikt på förnybar energi, direktägda fastigheter certifierade enligt de högsta nivåerna inom etablerade miljöcertifieringsprogram, samt aktier (noterade och onoterade) och räntebärande instrument i bolag med produkter och/eller tjänster som i hög grad bidrar till exempelvis minskade utsläpp av växthusgaser, cirkulära materialflöden vattenhushållning, samt hållbart jord- och skogsbruk.

Mål att minska fossila bränslen

Varför har vi satt det här målet?

En ordnad omställning av världens energisystem kräver under en överskådlig tid en mindre andel fossila energikällor. Därför har även vi en viss exponering mot fossilt kvar i våra portföljer. IEA:s Net Zero Emission by 2050 (NZE) scenario indikerar att en finansieringsratio mellan fossilt och förnybart på 1:6 krävs till år 2030¹. Vi minimerar därför finansieringen till den fossila sektorn. Vi gör inga nya investeringar på primärmarknaden, dvs vi kommer inte tillföra något nytt kapital till den fossila sektorn. Vår exponering finns framför allt via noterade aktier (dvs andrahandsmarknaden) samt genom investeringar som vi gjort i ett tidigare skede i fonder med onoterade bolag och infrastruktur. Vi minskar vår exponering mot de bolag i den fossila sektorn som vi bedömer har störst klimatrelaterade risker. Vi analyserar noterade energibolags vilja och förmåga att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalet och väljer bort de bolag som vi bedömer är sämst positionerade för en klimatomställning. Detta omfattar i första skedet företag som utvinner oljesand (>5 procent av omsättningen), kraftbolag med hög andel kolkraft (>25 procent av omsättningen), samt företag i båda kategorierna som ägnat sig åt negativ lobbying kopplat till klimatrelaterad lagstiftning.

Vilka utmaningar ser vi med målet?

Det finns risk att omställningen inte sker i den takt som skulle krävas för att nå målen i Parisavtalet och att efterfrågan på fossila bränslen därför inte minskar i önskad takt. Om den fossila sektorn utvecklas starkt på de finansiella marknaderna blir utmaningarna för oss att nå vårt mål större. Vi är investerade i fonder med onoterade fossila bolag och fossil infrastruktur vars livslängd löper ytterligare några år. Dessa är relativt illikvida tillgångar som vi inte bedömer det gynnsamt att avyttra i förtid, och de kommer därmed fortsätta att bidra till vår fossila exponering.

Hur definierar vi fossila bränslen?

Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer härrör från utvinning, raffinering eller kraftgenerering från fossila bränslen (kol, olja, gas), samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer härrör från stödjande teknologi och tjänster till den fossila sektorn. Notera att vi helt avstår från att investera i bolag vars omsättning till 5 procent eller mer härrör från utvinning av kol för energiändamål.

Mål att öka gröna investeringar

Varför har vi satt det här målet?

Vi ser ett stort behov av att utveckla och öka förnybar energi och andra miljöinriktade verksamheter. Genom att bistå med kapital till den utvecklingen kan vi bidra positivt till klimatomställningen och andra lösningar på miljöområdet. Vi ökar därför finansieringen till det vi klassar som gröna investeringar. Investeringarna sker framför allt på primärmarknaden, vilket innebär att vi tillför nytt kapital till dessa verksamheter.

Vilka utmaningar ser vi med målet?

Pensionskapital lämpar sig väl för långsiktiga investeringar, vilket ger oss goda förutsättningar att spela en roll i omställningen och utveckla nya lösningar. Vi ser dock att det finns begränsad tillgång på gröna investeringsmöjligheter som uppfyller våra krav på god avkastning och en resurseffektiv investeringsprocess. Den regulatoriska miljön medför svårigheter att investera grönt i den omfattning som vi skulle önska.²

Hur definierar vi gröna investeringar?

Vi använder oss av ett egenutvecklat ramverk för att identifiera gröna investeringar. Ramverket omfattar fem områden; energianvändning, vattenanvändning, byggnader, jordbruk och skogsbruk samt materialanvändning. Verktygen och kriterierna anpassas efter de olika tillgångsslagen, men syftet är detsamma, det vill säga att identifiera verksamheter som i stor utsträckning bidrar till lösningar inom dessa fem områden.

¹ <https://beyondfossil-fuels.org/wp-content/uploads/2024/02/6-1-ratio.pdf>

² Läs mer i Skandias rapport "Riv investeringshindren - så kan vi få 567 hållbara miljarder att växa", mars 2024

Mål för att minska utsläpp

Varför har vi satt det här målet?

Vi ser att många bolag vill bidra till klimatomställningen och vi vill stötta och uppmuntra dem till att sätta klimatmål i linje med Parisavtalet. Genom dialog med de av våra innehav som har störst växthusgasutsläpp, vill vi få dem att sätta vetenskapligt baserade klimatmål och minska sina utsläpp i enlighet med dessa mål. Vi anser att vi bäst kan verka för en förändring genom att få bolagen att sätta klimatmål, snarare än att målsätta vår egen investeringsportföljs koldioxidavtryck. En förändring i portföljen minskar inte automatiskt de faktiska utsläppen.

Vilka utmaningar ser vi med målet?

Det finns risk att den nödvändiga omställningen inte sker i den takt som skulle krävas för att nå målen i Parisavtalet och att bolagen inte lyckas ställa om sin verksamhet tillräckligt snabbt. Om incitamenten och möjligheterna för bolagen att genomföra en ordnad omställning brister blir utmaningarna för oss att nå vårt mål större. Målet omfattar i nuläget enbart noterade aktier och företagsobligationer på grund av att dessa tillgångsslag är väl genomlysta och det finns ramverk för hur bolagen kan sätta vetenskapligt baserade klimatmål. När datatillgången och ramverken utvecklats även för andra tillgångsslag kan vi komma att utöka omfattningen av detta mål.

Hur definierar vi vetenskapligt baserade klimatmål?

Vi avser i första hand mål verifierade av Science Based Target Initiative (SBTi), men är öppna för att godkänna även andra mål om det på ett trovärdigt sätt kan styrkas att dessa mål linjerar med 1.5-gradersmålet.

VÅRT ARBETE MOT AVSKOGNING OCH FÖRLUST AV BIOLOGISK MÅNGFALD

Klimatförändringarna är nära sammankopplade med hur världens ekosystem mår och förändras. Förmågan att eliminera storskalig avskogning, framför allt i tropikerna, är vid sidan av minskade koldioxidutsläpp avgörande för att bromsa klimatförändringarna. Vid sidan om detta finns det stora lokala och systemkritiska risker kopplat till förlusten av biologisk mångfald och centrala ekosystemtjänster som vattenreglering, kolbindning, pollinering. Detta brukar benämnas *naturkapital*.

En avgörande faktor som driver storskalig avskogning och förlust av kolsänkor, arter och ekosystem är ökad produktion av jordbruks- och skogsråvaror, i spåren av befolkningstillväxt och ökad konsumtion. Problematiken är störst i tropiska skogar. Även i de boreala skogarna, inklusive Sverige, finns utmaningar och det saknas idag en samsyn om hur allvarlig situationen är och vilka åtgärder som krävs. Vi följer den utvecklingen noggrant i dialog med olika intressenter. Även andra verksamheter som tar stora markarealer i anspråk och som påverkar hav och färskvattenreserver är väsentliga, som gruvbrytning, infrastruktur och fiskodling.

Hela värdekedjan i fokus

Vi har höga förväntningar på företag att hantera avskognings- och andra naturriskerna i sina värdekedjor. 2021 anslöt vi oss till *The Finance Sector Roadmap: Eliminating Commodity-Driven Deforestation, numera under namnet Finance Sector Deforestation Action (FSDA)*. I och med det åtog vi oss att tillsammans med 35 andra investerare att verka för att eliminera förekomsten av storskalig avskogning kopplat till våra investeringsportföljer. Skandia deltar i gemensamma dialoger med 13 företag med väsentliga avskogningsrisker. Skandia har tagit en särskilt aktiv roll i dialogen med svenska AAK, som är en stor användare av vegetabiliska fetter, bland annat palmolja. 2023 anslöt vi även till det bredare initiativet Nature Action 100 där vi deltar i ett par av de många påverkansdialogerna som inleddes 2024, rörande skydd av naturkapital och biologisk mångfald.

I vår analys och i vårt påverkansarbete prioriterar vi två typer av aktörer:

- Företag med *direkta* avskogningsrisker, inom *primärproduktion* och *förädling* av vissa jord- och skogsbruksråvaror². I dessa fall har företagen direkt kontroll och ansvar för hur verksamheten bedrivs.
- Företag med *indirekta* avskogningsrisker genom

att de *handlar med, använder och/eller säljer* produkter med betydande innehåll av sådana råvaror. I de fallen ligger företagets ansvar i att vara en ansvarfull inköpare med tydliga krav på och kontroll av sina leverantörskedjor.

I påverkansdialogerna inom FSDA omfattas även ett antal banker, där avskogningsriskerna kopplas till deras kreditgivning. Det rör sig framför allt om banker med utlåning till *primärproduktion och förädling* i regioner där storskalig avskogning förekommer. Det är väsentligt att dessa banker antar policyer och riktlinjer som förbjuder utlåning till verksamhet som driver avskogning.

Avskogningsrisker i vår portfölj

Avskogningsrisker är koncentrerade till ett fåtal sektorer. Cirka 10 procent av Skandia Livs aktieexponering låg 2023-12-31 i de sektorer där avskogningsriskerna oftast uppstår. Inom de kategorierna finns det dock en stor spridning mellan de specifika innehaven, från ingen risk till mycket hög risk, beroende på bolagens faktiska verksamheter. Var finns då största riskerna? Global Canopy är en internationell frivilligorganisation som arbetar mot avskogning. De publicerar årligen en lista över de 500 företag och finansiella institutioner som de menar har störst avtryck och inflytande när det gäller leverantörskedjorna för framför allt palmolja, sojaböner, nötkött och läder samt timmer och pappersmassa.

Per 2023-12-31 hade Skandia Liv innehav i 56 av dessa bolag, vilka då motsvarade strax under 4 procent av portföljvärdet. Här finns exempelvis innehav som livsmedelsjättarna Nestlé och Unilever. Ett 80-tal av bolagen på Forest 500-listan är i fokus FSDAs påverkansdialoger, varav 27 var innehav i Skandia Liv vid samma datum (motsvarande då cirka 2 procent av portföljvärdet). För andra tillgångsslag i vår portfölj, som räntebärande och Private Equity, bedöms risken vara betydligt lägre baserat på hur sektorfördelning och geografier ut.

Under 2024 fortsätter bolagsdialogerna och vi utvecklar riskanalysen genom att väga in enskilda innehavs specifika risker kopplat till verksamheten, samt deras vilja och förmåga att minimera avskogningsrisker.

¹ Palmolja, sojaböner, nötkött och läder, timmer och pappersmassa, gummi, kakao, kaffe.
² Forest 500
<https://forest500.org/>

RISKER OCH MÖJLIGHETER MED KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Klimatrisker inkluderar omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker avser risker som är kopplade till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Omställningen förväntas påverka en rad olika sektorer genom tekniksiften, klimatrelaterad reglering och förändrade konsumentbeteenden, vilket kan medföra betydande finansiella risker. Vidare kan fysiska konsekvenser av klimatförändringar, så som torka och skyfall, leda till stora kostnader som kan överföras till investerare. Klimatrisker kan uppstå på kort, medellång och lång sikt och utgör inte bara en bolags- eller portföljrisk, utan även en marknadsrisk med potentiell påverkan på systemnivå.

Det är ofta en utmaning för investerare att analysera och utvärdera bolags specifika klimatrelaterade risker och möjligheter. Ofta är det också en utmaning för bolaget självt då det saknats bra metoder för att belysa verksamheten ur ett helhetsperspektiv och utifrån olika tidshorisonter. Vi ställer oss därför bakom och arbetar löpande med att implementera rekommendationerna i det internationella klimatinitiativet Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Syftet med initiativet är att främja samhällets omställning genom att verka för att tillgängliggöra transparent och tydlig klimatrelaterad finansiell information. I Skandias års- och hållbarhetsredovisning inkluderas en rapportering av hur vi själva utvecklar arbetet med klimatrelaterade risker i vår kapitalförvaltning utifrån styrning, strategi, riskhantering samt mål enligt TCFD:s rekommendationer.

Omställningen mot ett mer koldioxidsnålt samhälle medför också många intressanta investeringsmöjligheter som bidrar exempelvis till energieffektivisering, förnybar energi, klimatanpassning samt nya produkter och tjänster.

Riskhantering med hjälp av klimatscenarioanalyser

Sedan 2019 genomför Skandia årligen klimatriskanalyser av livportföljen. Hittills har inte analyserna kunnat motivera att extra kapital bör sättas av för eventuella klimatrelaterade förluster. Detta då klimatriskerna för livportföljen bedöms som förhållandevis måttliga jämfört med exempelvis andra marknadsrisker, då portföljen är väldiversifierad med olika typer av tillgångsslag, samt har en bred riskspridning inom tillgångsslagen.

Under 2023 genomfördes analyser av noterade aktier i Skandias livportfölj vilka utgick från modeller för klimatscenedata från november 2023, publicerade av Network for Greening the Financial System (NGFS). Dessa klimatscenerier används av centralbanker globalt för att utvärdera finansiella risker/möjligheter kopplade till klimatförändringar. Den uppdaterade scenariodatan från NGFS inkluderar även bland annat

den påverkan som kriget i Ukraina har haft på råvarupriser samt de senaste relevanta policyuppdateringarna så som EU Fit-for-55.

- Ett Net Zero-scenario bygger till stora delar på att priser för koldioxid stiger kraftigt globalt för att skapa incitament för minskade utsläpp. I Net Zero-scenariot är antagandet att politiska åtgärder sätts in tidigt för att begränsa koldioxidutsläppen och åtgärderna blir gradvis strängare. Ekonomin antas bli koldioxidneutral 2050 och uppvärmningen begränsas till 1,5 grader.
- I ett Current Policy-scenario sätts inte några nya åtgärder in för att begränsa koldioxidutsläppen. Det innebär att den globala uppvärmningen blir över 3 grader 2100 och att de fysiska riskerna blir allvarligare, exempelvis på grund av stigande havsnivåer.
- Estimat där bolagsspecifika data används för att sannolikhetsviktat vilken utsläppsreduktion innehaven väntas ha, baserat på nuvarande klimatmålsättning och hållbarhetsanalys.

Klimatrisker är komplexa och Skandia är ödmjuk inför osäkerheten i bedömningarna. Datakvalitet är en utmaning i klimatriskanalyser, men förbättras varje år. Då osäkerheten är stor kring klimatscenerier ska analysen och dess finansiella påverkan ses som en indikation.

Skandias kapitalförvaltning har de senaste åren utvecklat specifik kompetens kring kvantitativa klimatriskmodeller för finansiella instrument och portföljer, samt använder ett egenutvecklat systemverktyg som ligger till grund för de klimatanalyser som genomförs. Data inhämtas från öppna datakällor såsom NGFS, Science Based Targets initiative, Transition Pathway Initiative, samt dataleverantörerna Sustainalytics och ISS ESG.

För Skandias rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD se Skandias Års- och hållbarhetsredovisning.

Läs mer i Skandias
års- och hållbarhets-
redovisning

KOLDIOXIDAVTRYCK, EN ÖGONBLICKSBILD

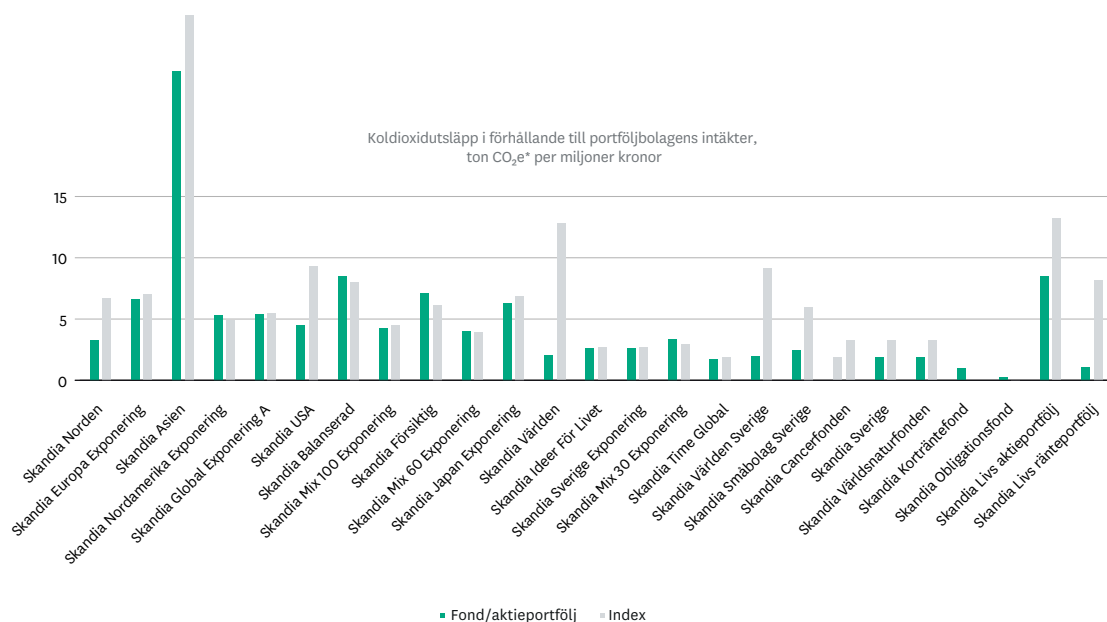
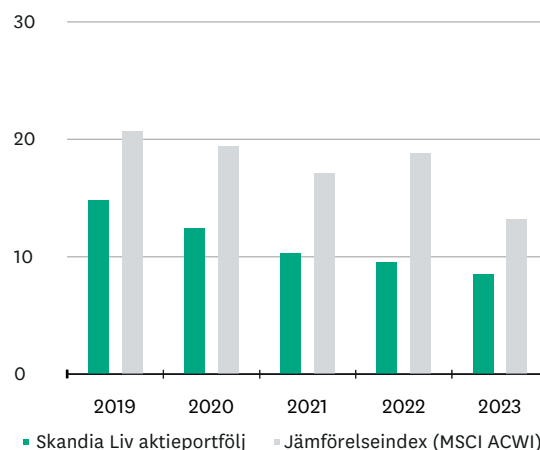
Vi har genom Montreal Carbon Pledge åtagit oss att redovisa koldioxidutsläpp i relation till bolagens intäkter, viktat efter hur stort aktieportföljens innehav är, i enlighet med Fondbolagens Förenings och Svensk Försäkrings respektive rekommendationer. Koldioxidutsläpp som avses innefattar utsläpp från källor som bolagen kontrollerar exempelvis egna fordon eller utsläpp från produktion, samt utsläpp från inköpt el, värme eller kyla.

Koldioxidavtryck av förvaltningsportföljer och fonder har en god intention i att öka kunskap samt vägleda kunder och andra intressenter i deras investeringsbeslut. Metoderna för att mäta koldioxidavtryck utvecklas kontinuerligt men en viss eftertanke är ändå att rekommendera i förhållningen till mätetalet. Koldioxidavtrycket visar inte investeringarnas totala klimatpåverkan och anger inte heller hur väl en portfölj är positionerad mot, eller dess bidrag till, en övergång till ett koldioxidsnålt samhälle. Det redovisade koldioxidavtrycket är en historisk ögonblicksbild och anger hur mycket koldioxid bolagen i portföljerna själva släppt ut från den egna verksamheten samt från inköpt energi (scope 1 och scope 2). Om man ser till hela livscykel så speglar det redovisade avtrycket cirka 25–35 procent av utsläppen. Avtryckets storlek beror på portföljens sammansättning, branschriktning och geografi. Bolag inom kraftförsörjning, stål och cement släpper vanligtvis ut mer koldioxid än bolag verksamma inom IT- och läkemedelsbranschen. Skillnaden kan också bero på var i världen bolagen i portföljen är verksamma och hur energimixen i just det landet ser ut. Inom kraftförsörjning, stål och cement ser vi också

exempel på bolag som påbörjat en revolutionerande klimatomställning i sina verksamheter, vilket är en avgörande framgångsfaktor för att världen ska kunna ställa om mot nettonoll. CO₂-utsläppsdata idag blir därför mycket missvisande i det längre perspektivet.

I Skandia Liv utgör investeringar i publika aktier ungefär en fjärdedel av hela portföljen, därmed avser koldioxidavtrycket endast den fjärdedelen av portföljen. Koldioxidavtrycket för Skandia Livs aktieinvesteringar minskade från 2019 till 2023. ●

Koldioxidutsläpp i förhållande till portföljbolagens intäkter, ton CO₂e per miljoner kronor (Skandia Liv-aktier)

*CO₂e eller koldioxidekvivalenter är en måttenhet som gör det möjligt att jämföra klimatpåverkan från olika växthusgaser. Genom att uttrycka utsläppen av en viss växthusgas i CO₂e anges hur mycket koldioxid som skulle krävas för att ge samma klimatpåverkan.

11. Våra ESG-resurser

ESG-teamet driver och samordnar kapitalförvaltningens arbete med hållbara investeringar på övergripande nivå. Teamet fungerar som en analys- och stödresurs för de olika enheterna inom kapitalförvaltningen.

Våra ESG-specialister har lång erfarenhet av att arbeta med analys, påverkan och ägarstyrning med ett hållbarhetsperspektiv. Inom gruppen finns olika specialistkompetenser som täcker miljö och klimat, mänskliga rättigheter, bolagsstyrning och påverkansarbete. I gruppens uppdrag ligger att stödja förvaltningsorganisationen med utveckling av ställningstaganden, arbetssätt och metoder, samt att löpande bedriva hållbarhetsanalys och påverkansaktiviteter. Som stöd i arbetet har ESG-teamet samverkan genom olika forum samt marknadsledande externa data- och analysleverantörer som exempelvis Sustainanalytics och ISS-ESG.

De olika förvaltningsteamerna inom Skandia, till exempel aktie- respektive ränteförvaltningen, utvecklar kontinuerligt sin kapacitet för ESG-integrering. Detta sker med utgångspunkt i den internt utvecklade Vad/Hur-modellen och Hållbarhetspyramiden. Informationsutbyte sker i det dagliga arbetet men är även formaliserat i en gruppering där förvaltningsnära hållbarhetsfrågor diskuteras. Strategiska frågor diskuteras och hanteras genom Skandias ESG-forum bestående av ledande befattningshavare inom Skandias kapitalförvaltning, Skandias hållbarhetschef samt kapitalförvaltningens hållbarhetsspecialister. ●

”Hållbarhet är inte en fråga utan många olika perspektiv, i ständigt rörelse. De senaste årens snabba utveckling inom hållbara finanser skapar nya behov inom datahantering, metodutveckling, analys och transparens. Vårt team av ESG-specialister är ett viktigt nav i det arbetet.”

Anita Lindberg, senior ESG-analytiker och samordnare i ESG-teamet på Skandia

12. Samarbeten för ansvarsfull kapitalförvaltning och hållbara investeringar

UNPRI

Skandia har signerat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och arbetar kontinuerligt med att uppfylla dessa principer som syftar till en ansvarsfull finansmarknad som bidrar till en hållbar utveckling.

Signatory of:

SWESIF

Skandia är medlem i SWESIF, ett oberoende nätverksforum för organisationer som arbetar för eller med hållbara investeringar i Sverige.

Hållbart värdeskapande

Hållbart värdeskapande är ett samarbetsprojekt som initierades 2009 av Sveriges största institutionella investerare med syfte att påverka och hjälpa svenska bolag att driva sitt hållbarhetsarbete framåt.

National Advisory Board for Impact Investing i Sverige

Skandia är medlem i och sitter i styrelsen för detta forum som syftar till att främja sektoröverskridande samverkan kring utvecklandet av en marknad för att öka kapitalet i hållbara investeringar med mätbara positiva effekter, så kallad Impact Investing.

Montreal Carbon Pledge

Genom att skriva under Montreal Pledge förpliktigar vi oss att mäta och publikt rapportera koldioxidavtrycket i våra aktiefonder och för aktieinvesteringar i vår traditionella livportfölj.

Signatory of:

Tobacco Free Finance Pledge

Skandia är en av de grundande medlemmarna i initiativet som syftar till att främja övergången till en tobaksfri kapitalmarknad. Genom initiativet uppmuntrar vi tillsammans med över 150 andra finansiella- och samhällsaktörer att fler investerare ska avstå att investera i bolag som producerar tobak. Redan 1997 var Skandia en av de första svenska finansiella aktörerna som valde bort att investera i bolag som producerar tobaksprodukter.

Läs om flera initiativ som Skandia stödjer på vår hemsida.

13. Skandia – det ledande pensionsbolaget som tar ansvar

Vi skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring för att våra kunder ska kunna bygga grunden till en trygg pension och vara friska på vägen dit. Vi erbjuder också bolån och sparande samt förenklar sparandet för våra kunder genom vår rådgivning.

Vi har drygt 1,9 miljoner kunder vilkas behov och intressen vi vill tillvarata i utvecklingen av Skandia. Av dessa är 1,5 miljoner också våra ägare. Som ägare är man med och delar på det överskott verksamheten genererar.

Vi har drygt 800 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle. Vi bedriver verksamheten på ett ansvarsfullt sätt för att säkerställa god avkastning och för att bidra till hållbart värdeskapande. ●

